

Ocena zasobów pomocy społecznej

Ocena zasobów pomocy społecznej Powiatu Żyrardowskiego 2023

Autorzy:

Pracownicy Powiatowego Centrum
Pomocy Rodzinie w Żyrardowie

	SPIS TREŚCI	STRONA
1	Wprowadzenie	3
2	Dane o sytuacji demograficznej i społecznej	5
3	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia	14
3.1	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia POWIAT - ZADANIA PCPR ORAZ MOPR	22
4	Inne rodzaje pomocy i świadczeń	32
5	Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia	32
6	Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	43
6.1	Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej	47
6.2	Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej	47
7	Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego	47
8	Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	50
9	Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia	50
10	Wnioski końcowe	51

1. Wprowadzenie

Rys historyczny

Zgodnie z art. 16a ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej powiat zobowiązany jest do sporządzenia corocznie oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społeczno-demograficznej, która w szczególności winna obejmować: infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe, nakłady finansowe ponoszone na zadania pomocy społecznej oraz informacje o osobach i rodzinach korzystających z pomocy społecznej. Niniejsza analiza opisuje ww. sytuację w powiecie żyrardowskim.

Powiat Żyrardowski to powiat ziemski utworzony w 1999 w ramach reformy administracyjnej o powierzchni 533 km², położony w zachodniej części województwa mazowieckiego. Powiat ma 75 414 mieszkańców.

Nazwa powiatu pochodzi od miasta Żyrardów – największego ośrodka miejskiego i siedziby władz powiatu. Z kolei nazwa miasta jest uhonorowaniem Filipa de Girarda – francuskiego wynalazcy przędzarki włókien lnianych, dyrektora technicznego Zakładów Lnianskich otwartych w 1833 roku w miejscowości Ruda Guzowska (dzisiejszy Żyrardów).

Przędzalnia należała do jednej z największych i najnowocześniejszych fabryk lnianskich w Europie. W okresie 1845–1857 zarządzał nią Bank Polski, który przejął ją za długi Henryka Łubieńskiego. Rozbudowa fabryki i osady przyfabrycznej nastąpiły w drugiej połowie XIX w., wraz z przejściem w 1857 r. przedsiębiorstwa (noszącego już nazwę Zakłady Żyrardowskie S. A.) przez niemieckich przemysłowców Karola Augusta Dittricha i Karola Hiellego. Na powierzchni 70 ha powstał kompleks przemysłowy i mieszkalno-socjalny dla pracowników, mający spełniać oczekiwania ówczesnych architektów marzących o stworzeniu idealnego miasta. Wraz z industrializacją i urbanizacją Żyrardów stał się wieloetniczny i wielowyznaniowy. Obok Polaków, Niemców, Rosjan, Żydów, Czechów pojawili się Szkoci, Francuzi, Anglicy i Irlandczycy. Katolicy mieszkali obok wyznawców obrządków reformowanych, prawosławnego czy mojżeszowego. Jednakże wraz z rozwojem przemysłu pojawiły się konflikty społeczne i gospodarcze.

Do historii polskiego ruchu robotniczego wpisał się dzień 23 kwietnia 1883 r., gdy przeprowadzono tutaj pierwszy masowy strajk na ziemiach polskich. Od końca XIX w. coraz większym powodzeniem wśród żyrardowskich robotników cieszyły się ugrupowania lewicowe odwołujące się do haseł radykalnych społecznie i politycznie. Z tego powodu, z czasem miasto zaczęto nazywać „czerwonym”.

Pierwsza wojna światowa w istotny sposób wpłynęła na życie miasta. Najpierw wybuchła prosperity w pierwszej połowie 1914 r., gdy zakłady szyły pełną parą na zamówienia wojskowe (armia rosyjska nosiła lniane mundury). Produkcję wstrzymano jednak w październiku 1914 r. z powodu braku węgla. Wycofujący się Rosjanie w 1915 r. wywieźli w głąb Rosji większość maszyn i zgromadzonych surowców. 17 lipca 1915 r. część hal fabrycznych wysadzono w powietrze. Z panoramy miasta zniknął las kominów.

W 1916 r. władze niemieckie nadały osadzie prawa miejskie. Tym niemniej, trwająca od 18.07.1915 do 10.11.1918 r. pierwsza okupacja niemiecka przeszła do historii jako pierwszy wielki okres biedy.

W latach 1920–1922 państwo polskie odbudowało Zakłady Żyrardowskie. W połowie 1923 r. pracowało w nich już 5,5 tys. robotników. Niebawem, nie pokrywając kosztów odbudowy, przejął je francuski koncern C. I. C., który natychmiast począł ograniczać produkcję. Lata 1925–1934 to znowu okres wielkiego bezrobocia i biedy. Dopiero zabicie francuskiego dyrektora doprowadziło do ujawnienia afery żyrardowskiej.

12 września 1939 r. Żyrardów został zajęty przez wojska niemieckie. Rozpoczęły się rządy terroru, w których aktywnie uczestniczyli miejscowi Niemcy. 16.01.1945 r. miasto zajęła Armia Czerwona.

Po drugiej wojnie światowej systematycznie rozbudowywano przemysł lekki. Wraz ze zmianami ustrojowymi i gospodarczymi lat dziewięćdziesiątych XX w. rola i znaczenie przemysłu w życiu miasta uległo znacznemu ograniczeniu. Większość fabryk została zlikwidowana. Współcześnie miasto pełni rolę lokalnego centrum handlowo-usługowego oraz produkcyjnego. Działa kilkanaście placówek oświatowych, Muzeum Mazowsza Zachodniego oraz Starostwo Powiatu Żyrardowskiego.

Mapa Powiatu Żyrardowskiego

Powiat Żyrardowski pod względem administracyjnym składa się z 5 gmin:

- Gmina Żyrardów to gmina miejska o powierzchni 14,4 km², należy do województwa mazowieckiego. Gmina Żyrardów ma 38 784 mieszkańców, czyli zamieszkuje 51,43 % ludności powiatu. Gmina stanowi 2,8 % powierzchni powiatu.
- Gmina Mszczonów to gmina miejsko-wiejska o powierzchni 152 km², należy do województwa mazowieckiego. Gmina Mszczonów ma 11 360 mieszkańców, czyli zamieszkuje ją 14,9% ludności powiatu. Gmina stanowi 28,5% powierzchni powiatu. Siedzibą gminy jest miasto Mszczonów.
- Gmina Wiskitki to gmina miejsko-wiejska o powierzchni 151 km², należy do województwa mazowieckiego. Gmina Wiskitki ma 10 076 mieszkańców, czyli zamieszkuje ją 13,2% ludności powiatu. Gmina stanowi 28,3% powierzchni powiatu. Siedzibą gminy jest miasto Wiskitki.
- Gmina Puszcza Mariańska to gmina wiejska o powierzchni 142,3 km², należy do województwa mazowieckiego, powiatu żyrardowskiego. Gmina Puszcza Mariańska ma 8 772 mieszkańców, czyli zamieszkuje ją 11,5% ludności powiatu. Gmina stanowi 26,7% powierzchni powiatu. Siedzibą gminy jest wieś Puszcza Mariańska.
- Gmina Radziejowice to gmina wiejska o powierzchni 72,9 km², należy do województwa mazowieckiego. Gmina Radziejowice ma 6 422 mieszkańców, czyli zamieszkuje ją 8,4% ludności powiatu. Gmina stanowi 13,7% powierzchni powiatu. Siedzibą gminy jest wieś Radziejowice.

Powiat posiada bardzo korzystny układ komunikacyjny pozwalający na szybki i łatwy dojazd do Warszawy czy Łodzi oraz włączenie się w główne krajowe i europejskie ciągi komunikacyjne.

Korzystne położenie komunikacyjne w pobliżu głównych szlaków transportowych niewątpliwie ma wpływ na rozwój gospodarczy powiatu. Powiat Żyrardowski jest atrakcyjnym terenem dla realizacji dużych projektów inwestycyjnych w tym również zagranicznych. Większość zakładów znajduje się na terenie miasta Żyrardów miasta i gminy Mszczonów oraz miasta Wiskitki w którym sołectwa są objęte obszarem budowy Centralnego Portu Komunikacji.

Sąsiednie powiaty to :

- powiat sochaczewski (mazowieckie),
- powiat grodziski (mazowieckie),
- powiat grójecki (mazowieckie),
- powiat rawski (łódzkie),
- powiat skierniewicki (łódzkie).

2. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej

W powiecie zamieszkuje 75 235 osób, 36 107 mężczyzn i 39 128 kobiet. W mieście zamieszkuje 21 650 mężczyzn i 24 526 kobiet, zaś na terenach wiejskich 14 457 mężczyzn i 14 602 kobiet. Mieszkańcy powiatu żyrardowskiego zawarli w 2023 roku 304 małżeństw, co odpowiada 4,4 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to wartość porównywalna do wartości dla województwa mazowieckiego oraz więcej od wartości dla Polski. W tym samym okresie odnotowano 2,1 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców. Jest to znacznie więcej od wartości dla województwa mazowieckiego oraz znacznie więcej od wartości dla kraju. 28,3% mieszkańców powiatu żyrardowskiego jest stanu wolnego, 52,8% żyje w małżeństwie, 9,4% mieszkańców jest po rozwodzie, a 9,3% to wdowy/wdowcy. W powiecie żyrardowskim urodziło się 295 dzieci, zaś odnotowano 474 zgony. W pierwszym półroczu 2023 roku zarejestrowano 435 zameldowań na pobyt stały mieszkańców, zaś 450 osób wyprowadziło się z terenu powiatu żyrardowskiego. W tym samym półroczu 15 osób zameldowało się z zagranicy.

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy na dzień 31.12.2023 r. wyniosła 2 297 osób. W odniesieniu do poprzedniego miesiąca spadek bezrobocia odnotowano jedynie w gm. Radziejowice (1,8%), zaś największy wzrost bezrobocia odnotowano w m. i gm. Mszczonów (4,8%). Wzrost liczby bezrobotnych spowodowany był mniejszym odpływem z bezrobocia (7,9%), niż napływem do bezrobocia (9,0%). W grudniu w urzędzie pracy zarejestrowało się 205 osób bezrobotnych. Jest to o 14 osób więcej, niż w poprzednim miesiącu. Większość nowo rejestrujących się bezrobotnych stanowiły osoby poprzednio pracujące (189 osób) i stanowiły one 92,2% napływu do bezrobocia.

Z ewidencji bezrobotnych w miesiącu grudniu 2023r. wyłączono 179 osób. Główne przyczyny wyłączenia z rejestru bezrobotnych to podjęcia pracy – 113 osób (63,1% odpływu), przede wszystkim niesubsydiowanej – 92 osoby (51,4% odpływu) oraz niepotwierdzenia gotowości do pracy – 39 osób (34,5% odpływu). Wśród podejmujących pracę udział mężczyzn był mniejszy i wynosił 47,8%. Udział mężczyzn zaś był większy wśród bezrobotnych, którzy nie potwierdzili gotowości do pracy i wynosił 61,5%. W grudniu 2023r. stopa bezrobocia rejestrowanego w Powiecie Żyrardowskim wynosiła 8,4%.

Na koniec grudnia 2023r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych kobiet wyniosła 1 115. W porównaniu do poprzedniego miesiąca liczba bezrobotnych kobiet zmniejszyła się o 4 osoby (0,4%). Pośród ogółu bezrobotnych w Powiecie Żyrardowskim bezrobotne kobiety stanowiły 48,5%, czyli o 0,8 p.p. (1,6%) mniej, niż w poprzednim miesiącu. Największy udział kobiet jest w gm. Puszcza Mariańska (50,9% ogółu bezrobotnych), natomiast najniższy w gm. Radziejowice (45,7% ogółu bezrobotnych). Nadmienić należy, że kobiety dominują w grupie osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (89,9%).

Wśród zarejestrowanych bezrobotnych 898 osób to mieszkańcy wsi – 39,1% ogółu bezrobotnych, w tym 425 kobiet. W porównaniu do poprzedniego miesiąca liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi zwiększyła się o 19 osób. Prawo do zasiłku posiadało 146 osób, tj. 16,3% ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi.

Na koniec grudnia 2023r. zarejestrowane było 199 osób bezrobotnych w wieku do 25 lat, tj. o 4 osoby mniej, niż w poprzednim miesiącu. Bezrobotna młodzież stanowiła 8,7% ogółu bezrobotnych na terenie powiatu. W porównaniu z listopadem 2023r. udział ten zmniejszył się o 0,2 p.p. (2,2%).

Prawa do zasiłku na koniec grudnia 2023r. nie posiadało 1967 osób, w tym 920 kobiet. Udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych wynosił 85,6%. W porównaniu z poprzednim miesiącem udział ten zmniejszył się o 0,2 p.p. (0,3%). W grudniu nowo zarejestrowane 135 osób. Najwyższym udziałem bezrobotnych bez prawa do zasiłku wyróżnia się m. i gm. Mszczonów (87,8%). Najniższy udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku odnotowano w gm. Radziejowice (75,9%).

Liczba bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy wynosiła 109 osób (4,7% ogółu bezrobotnych), w tym 60 kobiet. W odniesieniu do poprzedniego miesiąca liczba tej kategorii bezrobotnych zwiększyła się o 2 osoby (1,9%). Najwyższy udział osób

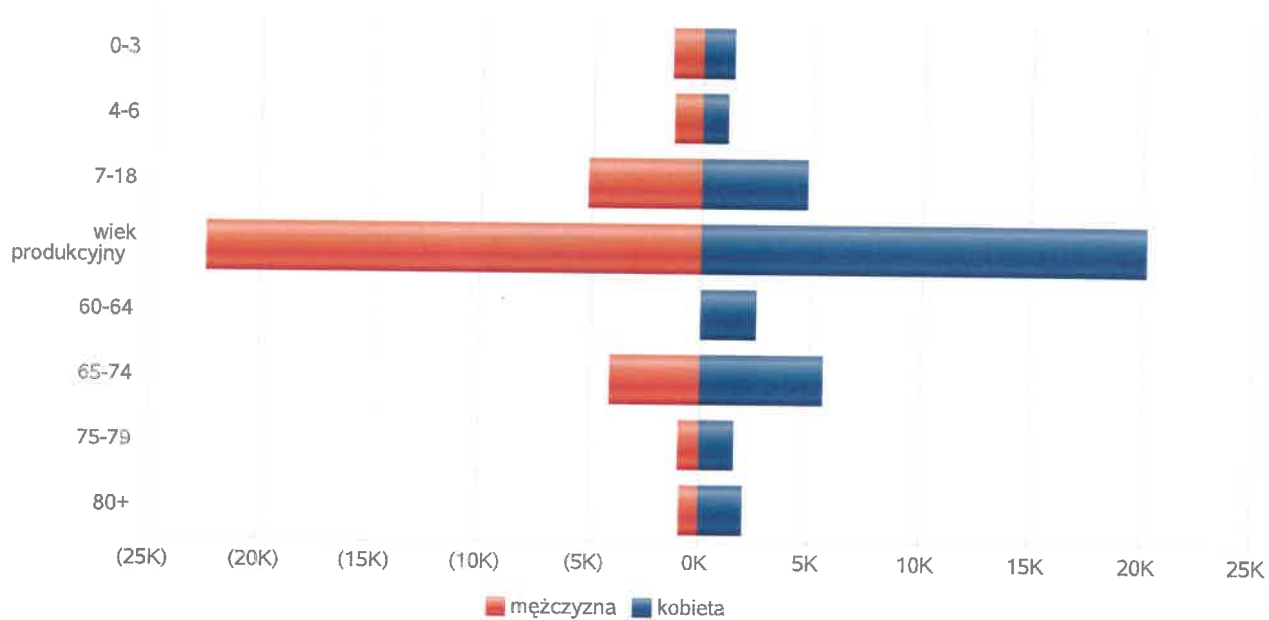
zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy odnotowano w gm. Radziejowice (6,8% ogółu bezrobotnych). Najmniejszy odsetek osób zwolnionych z tego powodu występował w Żyrardowie (3,9%).

W grudniu wśród nowo zarejestrowanych bezrobotnych osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy stanowiły 6,3% (13 osób). bezrobotnych (65,9%) nie posiadało prawa do zasiłku.

W rejestrze urzędu pracy osoby niepełnosprawne stanowiły, na koniec grudnia 4,2% ogółu bezrobotnych (96 osób w tym 48 kobiet). W porównaniu z poprzednim miesiącem liczba bezrobotnych niepełnosprawnych zwiększyła się o 1 osobę. W grudniu 2023r. wśród nowo zarejestrowanych bezrobotnych osoby niepełnosprawne stanowiły 2,9% (6 osób, w tym 2 kobiety).

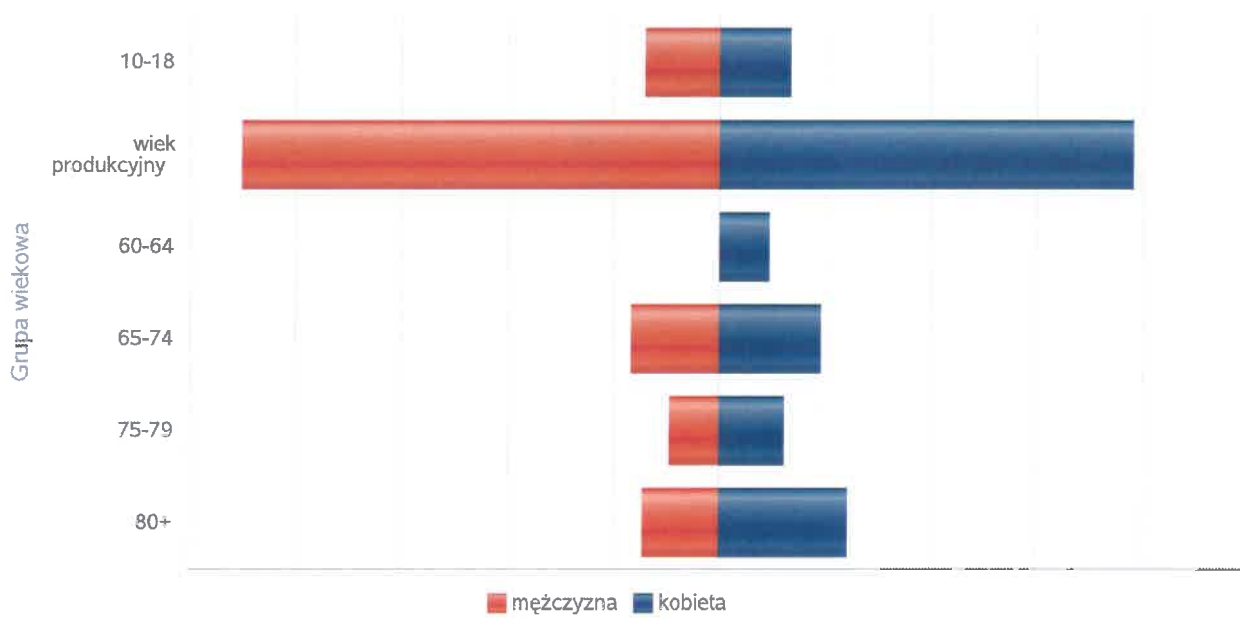
Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci		
Grupa wiekowa	mężczyzna	kobieta
0-3	1 387	1 366
4-6	1 293	1 170
7-18	5 151	4 820
wiek produkcyjny	22 437	20 199
60-64		2 547
65-74	4 117	5 586
75-79	984	1 526
80+	839	1 992

Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci

Grupa wiekowa	Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci	
	mężczyzna	kobieta
10-18	3 541	3 322
wiek produkcyjny	22 530	19 590
60-64		2 379
65-74	4 197	4 811
75-79	2 321	3 065
80+	3 619	6 039

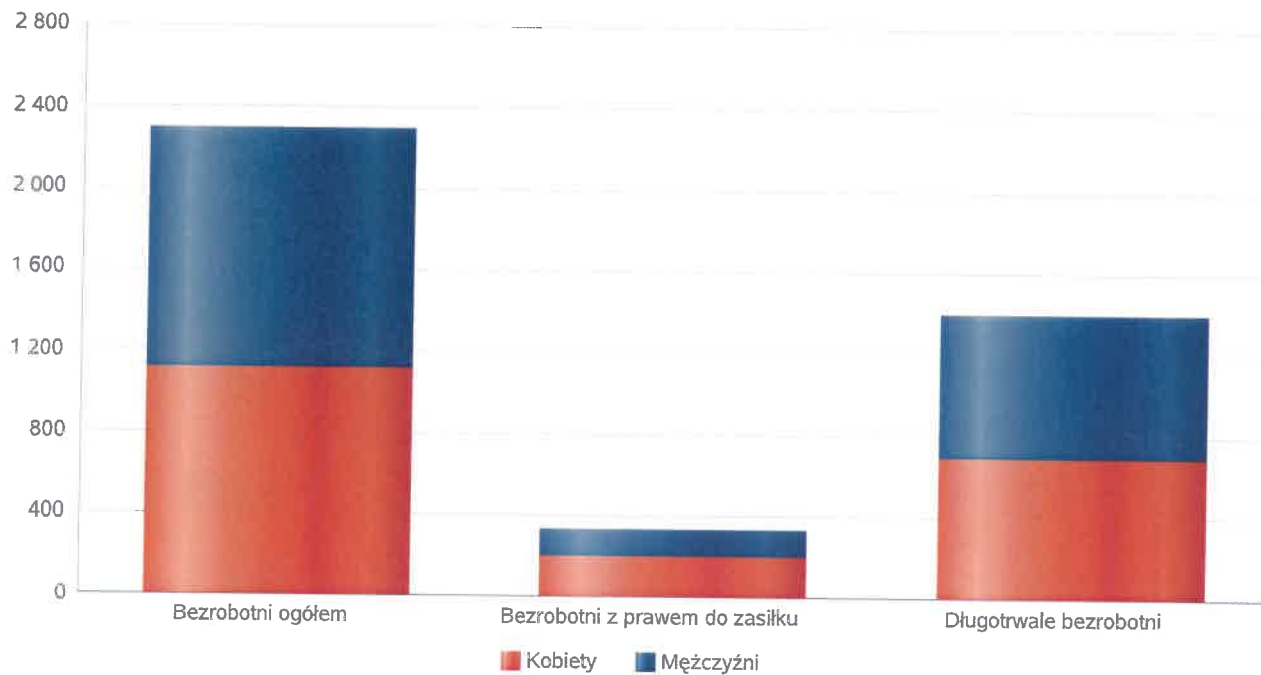
Prognozowana liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci

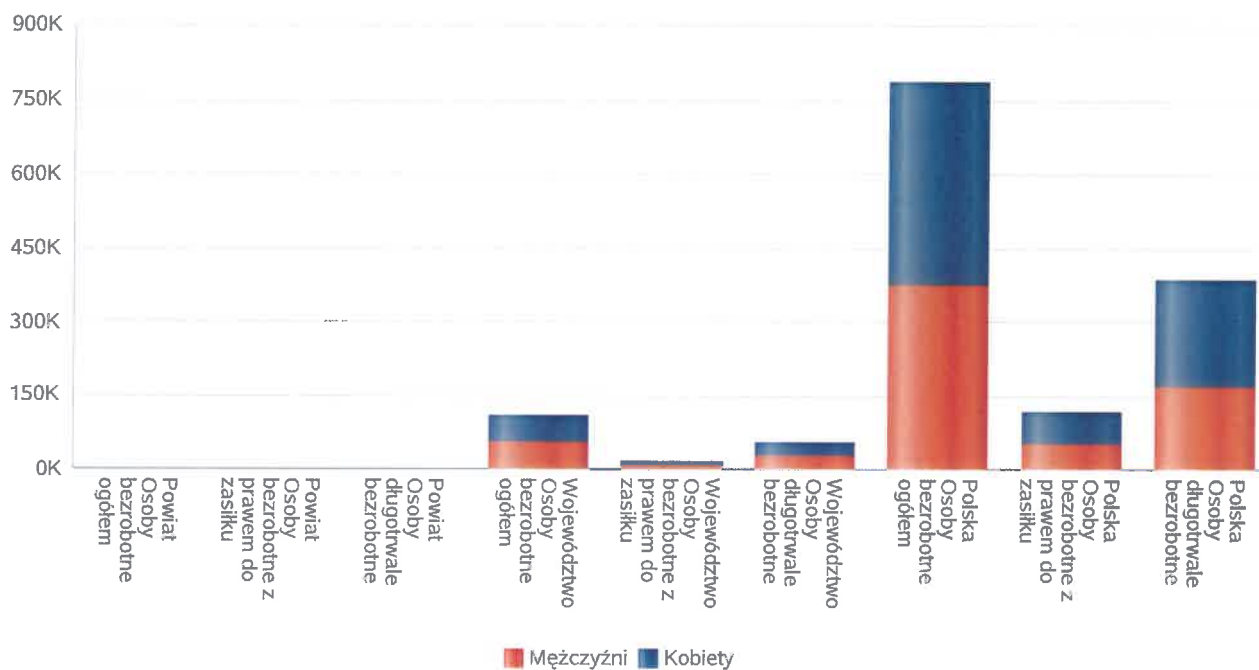
Liczba osób bezrobotnych, liczba długotrwale bezrobotnych oraz liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku

Status	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Bezrobotni ogółem	2 297	1 182	1 115
Bezrobotni z prawem do zasiłku	330	135	195
Długotrwale bezrobotni	1 402	712	690

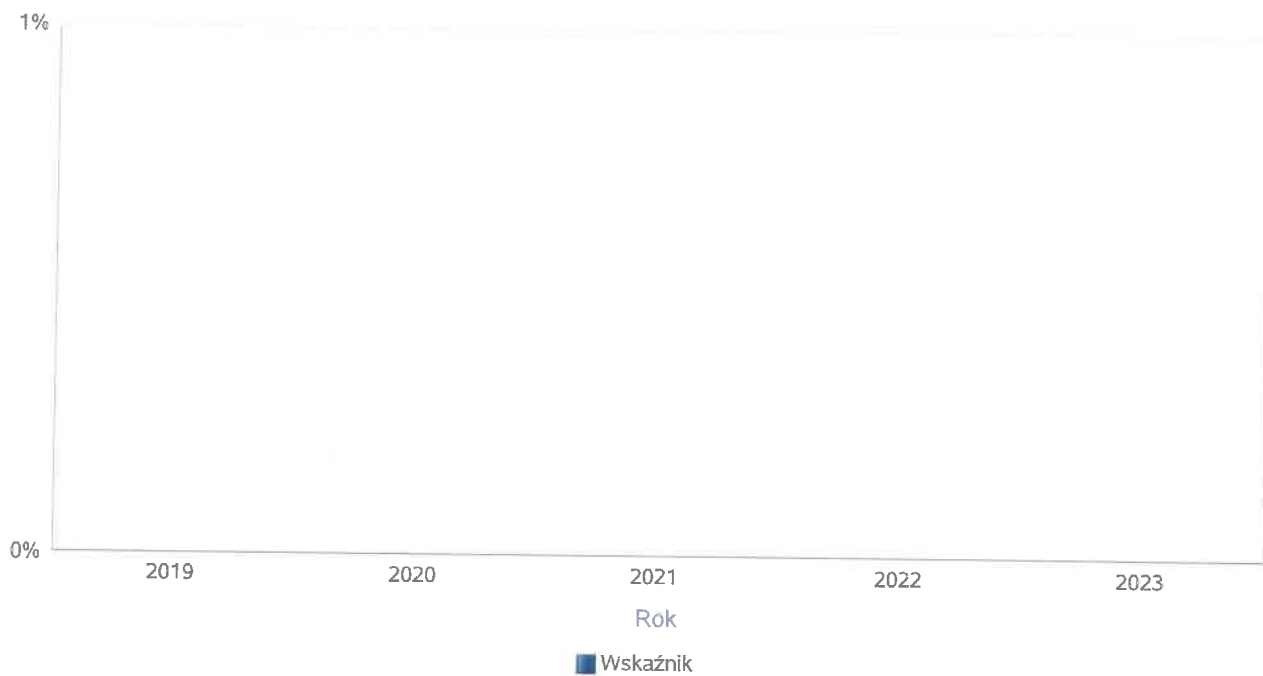
Wykres prezentuje liczbę osób bezrobotnych, liczbę bezrobotnych długotrwale oraz liczbę osób bezrobotnych z prawem do zasiłku, ogółem i w podziale na płeć.

Status	Powiat		Województwo		Polska	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
Osoby bezrobotne ogółem	1 115	1 182	54 274	56 252	413 294	371 950
Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku	195	135	8 861	7 914	66 197	53 024
Osoby długotrwale bezrobotne	690	712	29 353	27 838	214 781	169 653

Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej. Wskaźnik obliczany jako stosunek liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia do liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy ogółem

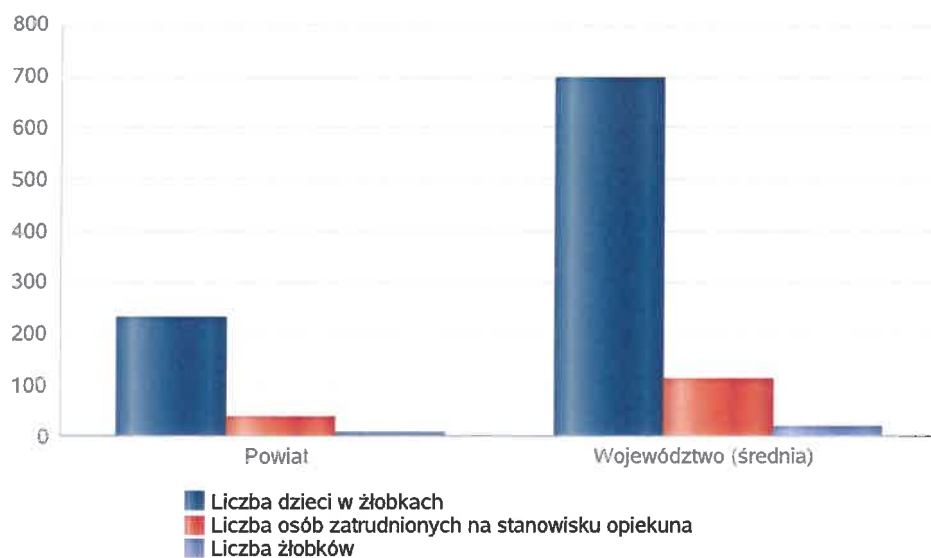
Rok	Wskaźnik
2019	0%
2020	0%
2021	0%
2022	0%
2023	0%

Liczba placówek i miejsc dla dzieci

Jednostka terytorialna	Miara	Wartość liczbowa
Powiat	Liczba dzieci w żłobkach	233,00
Powiat	Liczba osób zatrudnionych na stanowisku opiekuna	39,00
Powiat	Liczba żłobków	9,00
Województwo (średnia)	Liczba dzieci w żłobkach	698,14
Województwo (średnia)	Liczba osób zatrudnionych na stanowisku opiekuna	112,76
Województwo (średnia)	Liczba żłobków	18,81

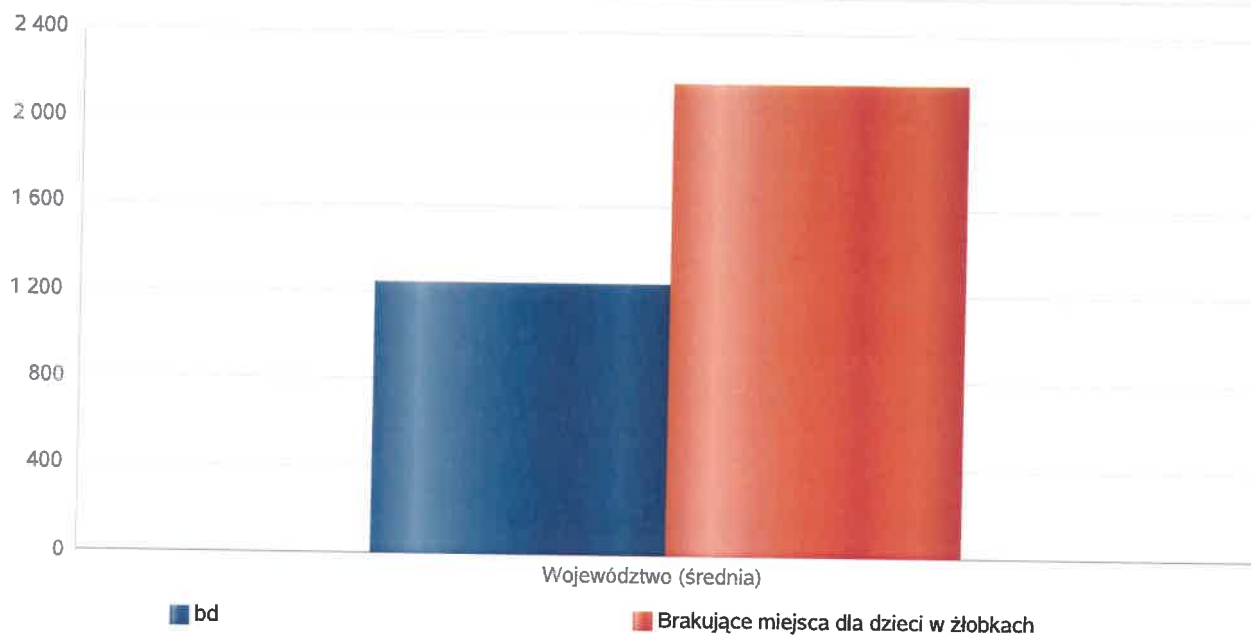
Infrastruktura opieki nad dziećmi

Liczba placówek i miejsc dla dzieci

Jednostka terytorialna	Miara	Wartość liczbową
Województwo (średnia)	bd	1 238
Województwo (średnia)	Brakujące miejsca dla dzieci w żłobkach	2 163

Infrastruktura opieki nad dziećmi

INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA (stan na 31.XII)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024*
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA				
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	1	X	X	X
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	2	X	X	X
w tym z wiersza 1: Liczba mieszkań socjalnych (lokali)	3	X	X	X
Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne	4	X	X	X
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego	5	X	X	X
Liczba klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów	6	X	X	X
Liczba hospicjów	7	0	0	0
Liczba ośrodków dla cudzoziemców	8	0	0	0

* Wielkość prognozy nie dotyczy wartości przyrostu lub spadku. W przypadku braku możliwości oszacowania wielkości liczbowych dla prognozy należy wpisać liczby odpowiadające danym z kolumny "Rok oceny 2023". Niniejsza instrukcja dotyczy wypełniania wszystkich tabel OZPS.

3. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

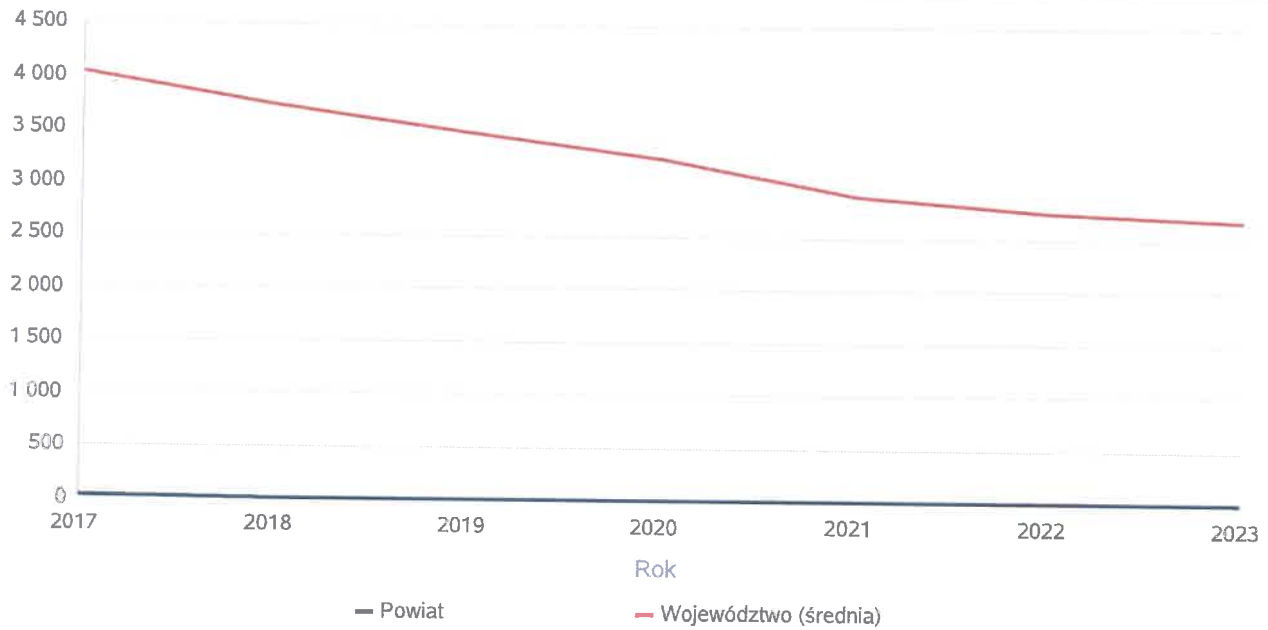
W 2023 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie realizowało zadania związane z Kartą Polaka. Cudzoziemiec, który po 1 stycznia 2017 r. złożył do wojewody wniosek o zezwolenie na pobyt stały z tytułu posiadania Karty Polaka może w terminie do 3 miesięcy złożyć wniosek o przyznanie świadczenia pieniężnego na pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżącego utrzymania w Polsce. Wniosek o przyznanie świadczenia składa się do wojewody, do którego został złożony wniosek o zezwolenie na pobyt stały. Świadczenie przyznawane jest w drodze decyzji i wypłacane przez starostę wskazanego przez wojewodę i może być przyznane na okres 9 miesięcy. W 2023 r. do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie wpłynęło 1 zgłoszenie uprawniające do świadczenia „Karta Polaka” dotyczyło ono rodziny 3 osobowej. W rezultacie wypłacono świadczenie pieniężne na zagospodarowanie i bieżące utrzymanie w Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie 1 decyzji, wydatkując łącznie kwotę 23 100,00 zł. Płatności realizowane są ze środków finansowych Wojewody Mazowieckiego.

Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć, wskaźnika deprivacji lokalnej, liczby długotrwale korzystających z pomocy społecznej, w podziale na płeć i grupy wiekowe.

Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji

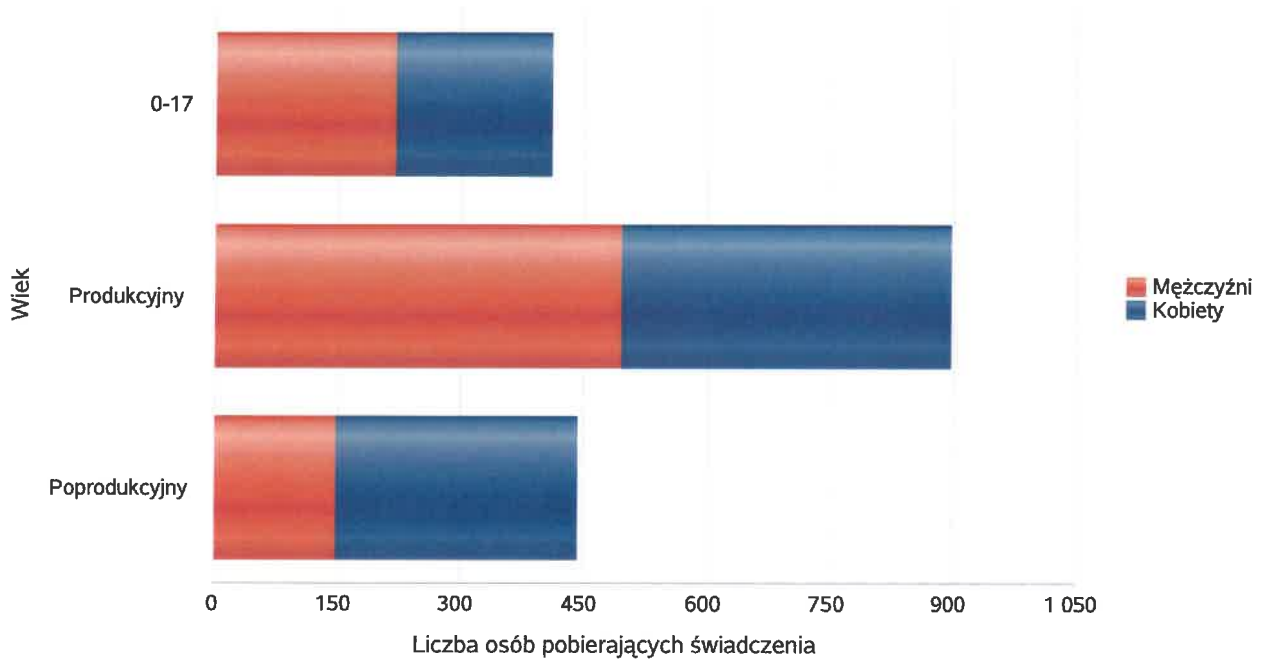
	Liczba świadczeniobiorców						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Powiat	18	9	2	3	8	7	3
Województwo (średnia)	4 036	3 732	3 477	3 245	2 889	2 747	2 672

Liczba świadczeniobiorców

Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć wg liczby wypłaconych świadczeń

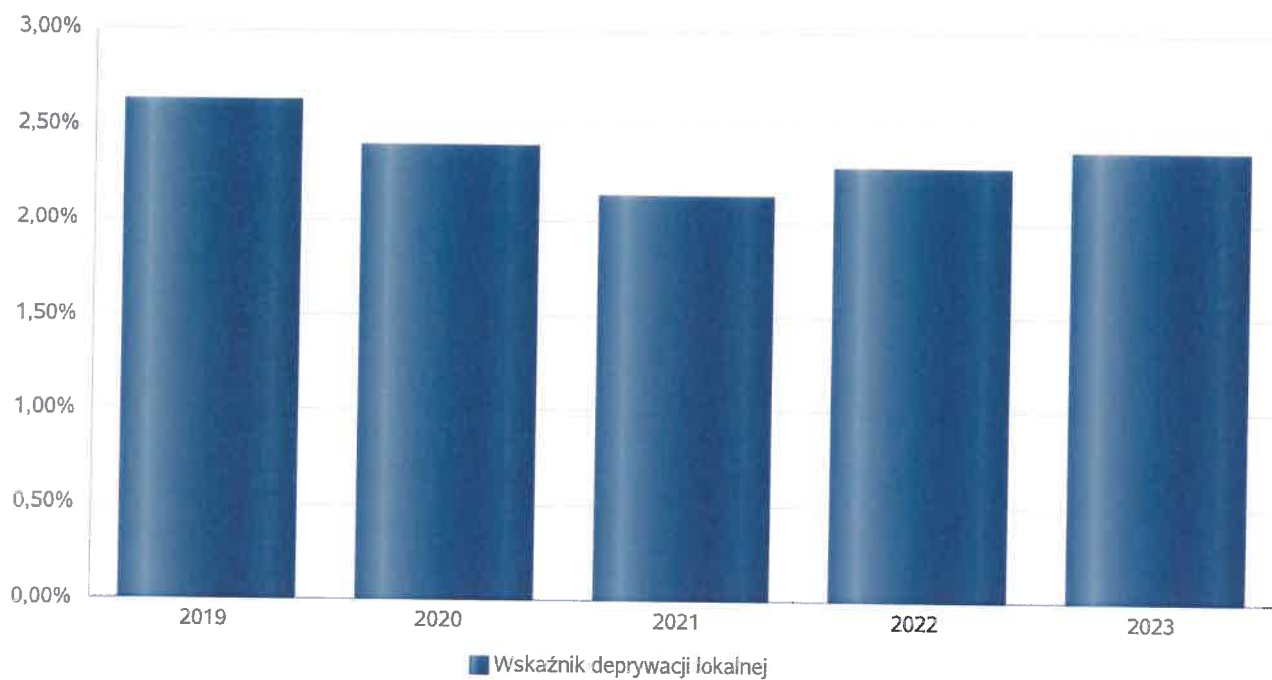
Grupa	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
0-17	409	189	220
Produkcyjny	897	401	496
Poprodukcyjny	441	294	147

Wskaźnik deprywacji lokalnej

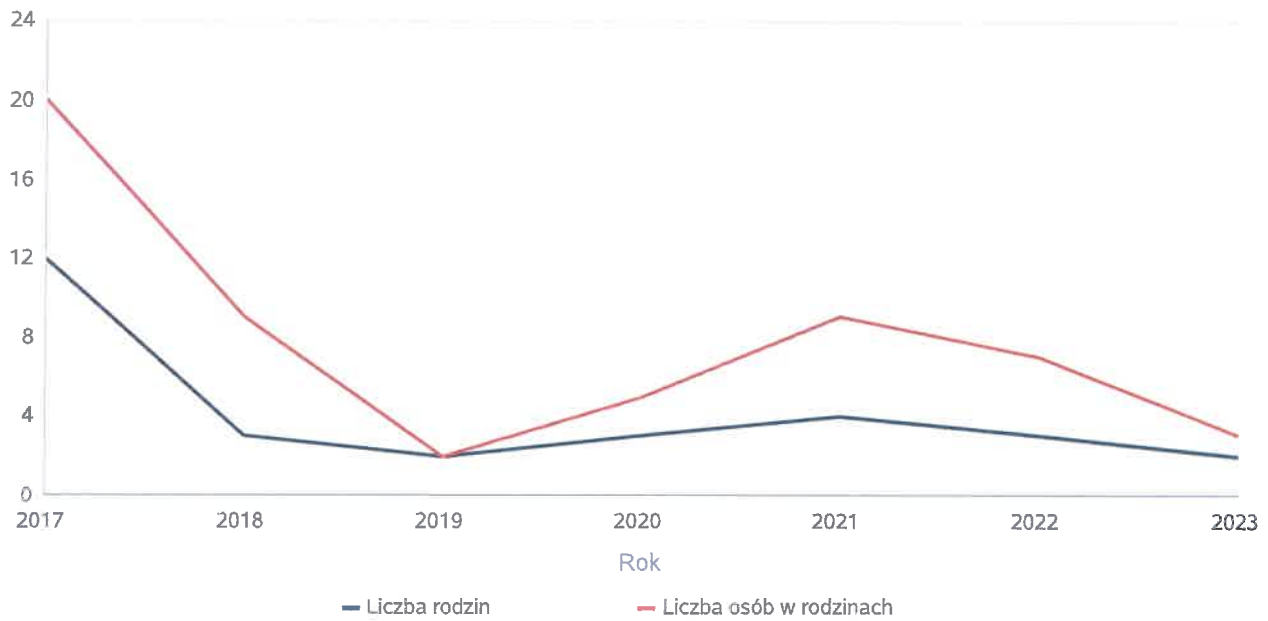
Rok	Wskaźnik deprywacji lokalnej
2019	2,63%
2020	2,39%
2021	2,14%
2022	2,28%
2023	2,38%

Liczba rodzin i liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2017	12	20
2018	3	9
2019	2	2
2020	3	5
2021	4	9
2022	3	7
2023	2	3

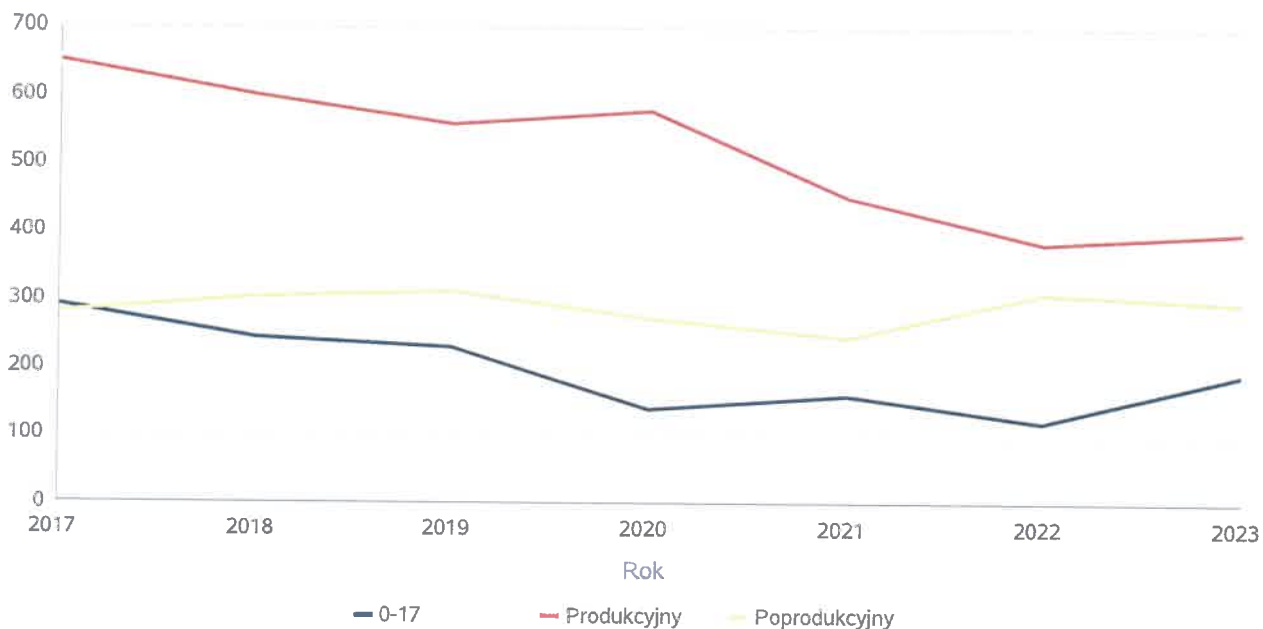
Korzystający z pomocy społecznej

Liczba kobiet korzystających z pomocy społecznej

Poziom	Wiek	Liczba kobiet korzystających z pomocy						
		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Powiat żyrardowski	0-17	291	243	229	139	158	119	189
	Produkcyjny	653	602	559	579	452	384	401
	Poprodukcyjny	281	304	311	271	245	310	294
Województwo (średnia)	0-17	69	62	55	49	41	43	42
	Produkcyjny	148	132	116	111	98	96	84
	Poprodukcyjny	62	62	56	56	51	54	49

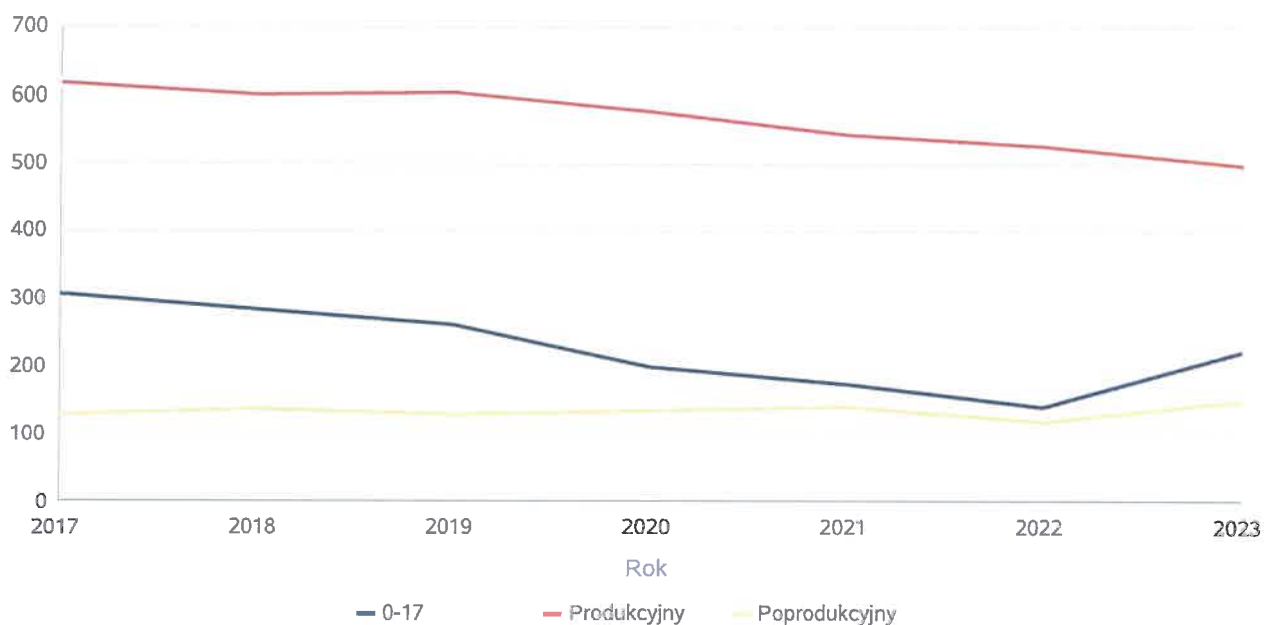
Liczba kobiet korzystających z pomocy

Liczba mężczyzn korzystających z pomocy społecznej

		Liczba mężczyzn korzystających z pomocy						
Poziom	Wiek	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Powiat żyrardowski	0-17	307	283	261	198	174	140	220
	Produkcyjny	617	601	603	575	541	525	496
	Poprodukcyjny	129	136	128	135	138	116	147
Województwo (średnia)	0-17	72	65	57	51	43	45	44
	Produkcyjny	142	131	119	121	112	101	97
	Poprodukcyjny	24	24	23	23	24	24	24

Liczba mężczyzn korzystających z pomocy

**DANE O KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY I WSPARCIA
w całym okresie sprawozdawczym**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY I WSPARCIA				
Liczba osób	1	1 700	2 851	2 851
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE				
Liczba osób	2	7	3	3
W tym: osoby długotrwale korzystające	3	0	0	0
Wiek 0-17	4	3	1	1
Wiek produkcyjny *	5	4	2	2
Wiek poprodukcyjny **	6	0	0	0
Liczba rodzin	7	3	2	2
Liczba osób w rodzinach	8	7	3	3
w tym: KOBIETY (z wierszy 2-6)				
Ogółem	9	3	2	2
W tym: osoby długotrwale korzystające	10	0	0	0
Wiek 0-17	11	2	1	1
Wiek 18-59	12	1	1	1
Wiek 60 lat i więcej	13	0	0	0
OSOBY I RODZINY, Z KTÓRYMI PRZEPROWADZONO WYWIAD ŚRODOWISKOWY				
Liczba osób ogółem	14	7	2	2
Liczba rodzin	15	3	2	2
Liczba osób w rodzinach	16	7	3	3
KONTRAKT SOCJALNY				
Liczba zawartych kontraktów socjalnych - ogółem	17	0	0	0
Liczba osób objętych kontraktem socjalnym - ogółem	18	0	0	0

* wiek produkcyjny: kobiety w wieku 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lat

** wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

3.1. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia POWIAT - ZADANIA PCPR ORAZ MOPR

Na dzień 31 grudnia 2023 r. na terenie powiatu żyrardowskiego funkcjonowało ogółem 116 rodzin zastępczych w tym 1 rodzina zastępcza zawodowa oraz 7 rodzinnych domów dziecka, w których przebywało 226 dzieci. Powiat Żyrardowski prowadzi również placówkę opiekuńczo-wychowawczą typu rodzinnego „Przystań”, gdzie przebywa 8 dzieci.

Rodziny zastępcze otrzymują świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W czerwcu 2023 r. nastąpiła waloryzacja świadczeń, co wiązało się ze zmianami decyzji administracyjnych dla wszystkich rodzin zastępczych oraz pełnoletnich wychowanków objętych pomocą pieniężną.

Miesięczne świadczenie na dziecko przebywające w rodzinie zastępczej spokrewnionej wynosi 899,00 zł, na dziecko w rodzinie zastępczej niezawodowej oraz przebywające w rodzinnym domu dziecka – 1 361,00 zł. Rodzinom zastępczym, w których przebywają dzieci legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności przysługuje dodatek z tytułu zwiększonych kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej w kwocie 274,00 zł miesięcznie.

Osobom usamodzielnianym, którzy pobierają pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki przysługuje miesięczne świadczenie w wysokości 681,00 zł.

W roku 2023 wypłacono 3 240 świadczeń na kwotę 3 488 120,51 zł, w tym kwotę 37 500,00 zł na świadczenia fakultatywne:

- z tytułu pokrycia kosztów związanych z potrzebami przyjętego do rodziny dziecka na kwotę 15 500,00 zł,
- dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania na kwotę 9 200,00 zł,
- świadczenia z tytułu wydatków na pokrycie zdarzeń losowych lub innych mających wpływ na jakość sprawowanej opieki nad dziećmi na kwotę 12 800,00 zł.

Przyznano również świadczenia na przeprowadzenie niezbędnego remontu lokalu dla rodziny zastępczej zawodowej oraz prowadzących rodzinne domy na kwotę ogółem 23 700,00 zł.

Z tytułu opłaty za pobyt dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej wniesionej przez gminy uzyskaliśmy kwotę ogółem 1 724 876,37 zł, w tym z gminy:

- Żyrardów – 1 363 998,71 zł
- Mszczonów – 63 698,70 zł
- Radziejowice – 25 552,00 zł
- Puszcza Mariańska – 186 889,93 zł
- Wiskitki – 84 737,03 zł

W związku z obowiązującym od lutego 2023 r. zobowiązaniem zwrotu kosztów objęcia rodziny zastępczej opieką koordynatora uzyskano z gmin kwotę 184 758,33 zł.

Na funkcjonowanie placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego „Przystań” w Gostyninie w 2023 r. Powiat Żyrardowski przeznaczył kwotę 565 800,00 zł.

Wniesiona opłata gmin za pobyt dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej za rok 2023 ogółem kwota 950 856,00 zł, w tym z gminy:

- Żyrardów – 623 242,49 zł
- Mszczonów – 74 062,72 zł
- Radziejowice – 140 125,02 zł
- Puszcza Mariańska – 113 425,77 zł
- Wiskitki – 0 zł

W roku 2023 wydatkowano kwotę 174 234 zł z tytułu pomocy dla 35 pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka, w tym na:

- kontynuowanie nauki – 123 818,00 zł (193 świadczenia),
- usamodzielnienie – 44 813,00 zł (7 świadczeń),
- zagospodarowanie – 5 603,00 zł (3 świadczenia).

Na pomoc pieniężną dla 12 pełnoletnich wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych, zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawą o pomocy społecznej, wydatkowano kwotę 88 078,00 zł, w tym na:

- kontynuowanie nauki – 65 760,00 zł (99 świadczeń),
- usamodzielnienie – 22 318,00 zł (3 świadczenia).

Zespół świadczeń prowadzi obsługę merytoryczną dotyczącą - świadczeń przyznanych na dzieci przebywające w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów oraz przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Z tego tytułu powiat poniósł wydatek w wysokości:

- za dzieci w rodzinach zastępczych – 587 252,31 zł,

- za dzieci w pieczy instytucjonalnej – 2 283 531,82 zł.

W zespole ds. świadczeń prowadzone są również postępowania administracyjne dotyczące opłaty rodziców biologicznych za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

W 2023 roku wydano 191 decyzji administracyjnych kończących ww. postępowania.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie realizuje zadania dotyczące rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych. Pomocą objęci są mieszkańcy powiatu żyrardowskiego, a także organizacje pozarządowe działające w naszym powiecie na rzecz środowiska osób z niepełnosprawnością. Działania te obejmują dofinansowania do:

- sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- uczestnictwa osoby niepełnosprawnej i jej opiekuna w turnusie rehabilitacyjnym,
- likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się,
- dla osób niepełnosprawnych do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, na podstawie odrębnych przepisów,
- działania Warsztatu Terapii Zajęciowej.

Oprócz pomocy z zakresu rehabilitacji społecznej, osobom z niepełnosprawnością udzielane są informacje dotyczących praw i uprawnień, które im przysługują.

Zadania realizowane są w ramach otrzymanych na ten cel środków przyznanych przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, zwany dalej PFRON. Przyznane na dany rok budżetowy środki, z uwzględnieniem opinii Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych, ulegają podziałowi przez Radę Powiatu Żyrardowskiego. W 2023 r. zostały podjęte cztery uchwały Rady Powiatu Żyrardowskiego oraz trzy uchwały Zarządu Powiatu Żyrardowskiego w tym zakresie.

Na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej w 2023 r. Powiat Żyrardowski otrzymał środki w łącznej wysokości 2 566 242,00 zł w tym:

- 2 503 651,00 zł na realizację zadań na rzecz mieszkańców powiatu żyrardowskiego,
- 62 591,00 zł na obsługę zadań.

Po rozliczeniu programu w rozliczeniu zwrócono łącznie 565,46 zł, w tym:

- 14,00 zł z środków otrzymanych zaliczkowo na obsługę,
- 551,46 zł z środków przekazanych na realizację zadań.

Ostatecznie na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej wydatkowana została kwota 2 503 099,54 zł, to jest 99,98 % z środków otrzymanych na zadania zgodnie z algorytmem na 2023.

Mając na uwadze to, że nie jest możliwe zaspokojenie indywidualnych potrzeb wszystkich osób z niepełnosprawnością, podobnie jak w latach ubiegłych, w 2023 r. wprowadzono dodatkowe regulacje w zakresie dofinansowań do poszczególnych zadań:

- przyjęto we wszystkich zadaniach dotyczących osób indywidualnych procentowe obniżenie dofinansowania od wynikającej z przepisów maksymalnej kwoty dofinansowania. Obniżenie wyniosło 20%,
- przyjęto limit dofinansowania w kwocie 18 000,00 zł do realizacji jednego wniosku o likwidację barier architektonicznych,
- przyjęto limit dofinansowania w kwocie 1 500,00 zł w zakresie zakupu podstawowego sprzętu komputerowego i podstawowego oprogramowania. Oprogramowanie specjalistyczne nie podlegało powyższemu limitowi,
- przyjęto limit dofinansowania w kwocie 2 600,00 zł do zakupu łóżek ortopedycznych oraz łóżek rehabilitacyjnych,
- przyjęto zasadę, że dofinansowanie organizacji sportu, kultury rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych wynosił 60% kosztów przedsięwzięcia, jednak nie więcej niż do wysokości 5 000,00 zł na rzecz jednego wniosku.

Dyrektor PCPR w Żyrardowie został zobowiązany do powołania Zespołu ds. indywidualnych wniosków o dofinansowania ze środków PFRON. Zadaniem Zespołu było wyłonienie wniosków, których realizacja ze względów społecznych ma największą zasadność, przy jednoczesnej zasadzie oszczędnego dysponowania środkami publicznymi.

Wprowadzone obniżenia i limity pozwoliły na skierowanie pomocy finansowej do większej liczby osób potrzebujących.

W szczególności uzasadnionych indywidualnych przypadkach powołany do oceny wniosków Zespół mógł ustalić inną procentową wartość obniżenia dofinansowania lub odstąpić od obniżenia dofinansowania lub stosowania limitu.

Pomoc integracyjna jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej realizowanym przez powiaty. Cudzoziemcom, którzy otrzymali status uchodźcy bądź ochronę uzupełniającą, udzielana jest pomoc poprzez:

- opracowanie Indywidualnego Programu Integracji oraz monitorowanie postępów uchodźcy w procesie integracji w wyniku realizacji programu, przekazywanie świadczeń pieniężnych,
- wspieranie w procesie integracji w tym udzielanie pomocy w zakresie pozyskania odpowiednich warunków mieszkaniowych,
- załatwienia spraw w instytucjach i urzędach, zabezpieczenie ochrony zdrowia, znalezienia zatrudnienia,
- weryfikację i ocenę przebiegu realizacji Indywidualnego Programu Integracji.

W 2023 r. realizowano 1 Indywidualny Program Integracji na rzecz rodziny z małoletnim dzieckiem, wydatkowano 19 076,00 zł. Środki na realizację Indywidualnego Programu Integracji przekazywane są ze środków finansowych Wojewody Mazowieckiego.

Punkt Specjalistycznego Poradnictwa Rodzinnego działający w strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie w 2023 r. udzielił pomocy i wsparcia 232 osobom, w tym:

- 219 osób skorzystało z poradnictwa rodzinnego
- 112 osoby, socjalnego
- 92 osób pedagogicznego,
- 76 osób prawa rodzinnego.

Najczęściej zgłaszane problemy dotyczyły:

- występujących konfliktów rodzinnych i partnerskich,
- konfliktu rodzica i dorastającego dziecka,
- braku wsparcia psychologicznego i psychiatrycznego (długie terminy oczekiwania),
- braku wsparcia dla osób samotnych (w tym: nie radzenia sobie w sprawach opiekuńczych i finansowych),
- problemów osób z niepełnosprawnością (np. nie radzenia sobie z występującym kryzysem w rodzinie),
- alkoholizmu (dotyczy kobiet i mężczyzn, w tym agresji kobiet),
- zaniedbywania małoletnich,
- przemocy domowej,
- uzależnienia od gier komputerowych czy hazardu,
- nie realizowania przez dzieci obowiązku szkolnego,
- kryzysów młodzieży z próbami samobójczymi (w tym częste i już powszechne zjawisko hejtu),
- nie radzenia sobie w trudnej sytuacji finansowej,
- szukania pomocy w otrzymaniu, zamianie mieszkania lub utracie mieszkania po licytacji komorniczej),
- braku kontaktu rodzica lub dziadków z wnukami.

W dniu 21 czerwca 2023 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 535) wprowadzająca wiele znaczących zmian:

- nazwę przemoc w rodzinie zastąpiono nazwą przemoc domowa;
- rozszerzono definicję przemocy, dodając przemoc ekonomiczną i cyberprzemoc;
- wprowadzono zmiany dotyczące kierowania osób stosujących przemoc domową do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych lub psychologiczno-edukacyjnych;
- dookreślono cel realizacji programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową;
- wprowadzono nowe obowiązki dla osób kierowanych do programów korekcyjno-edukacyjnych.

W związku z powyższym zostały opracowane zmiany w Powiatowym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Powiatu Żyrardowskiego na lata 2020–2025 oraz opracowano Powiatowy Program Oddziaływań Korekcyjno-Edukacyjnych dla Osób Stosujących Przemoc Domową w Powiecie Żyrardowskim na lata 2022–2025.

W roku 2023 w Poradnictwo Rodzinne dzięki pozyskanym środkom realizowało program oddziaływań korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy domowej. Do programu przystąpiło 12 osób (1 kobieta, 11 mężczyzn), 8 osób zostało zgłoszonych przez Centrum Usług Społecznych w Żyrardowie, jedna osoba została zgłoszona przez kuratora sądowego, trzy osoby same zgłosiły się do programu. Program ukończyło i otrzymało zaświadczenia 5 osób, w tym 1 kobieta. Program był realizowany poza siedzibą PCPR w Żyrardowie i był prowadzony przez osobę, która została

wyłoniona w odpowiedzi na przesłane zapytanie ofertowe dotyczące wyłonienia wykonawcy usługi przeprowadzenia zajęć. W odpowiedzi do PCPR wpłynęła tylko jedna oferta, którą uznano za korzystną i spełniającą wymogi formalne.

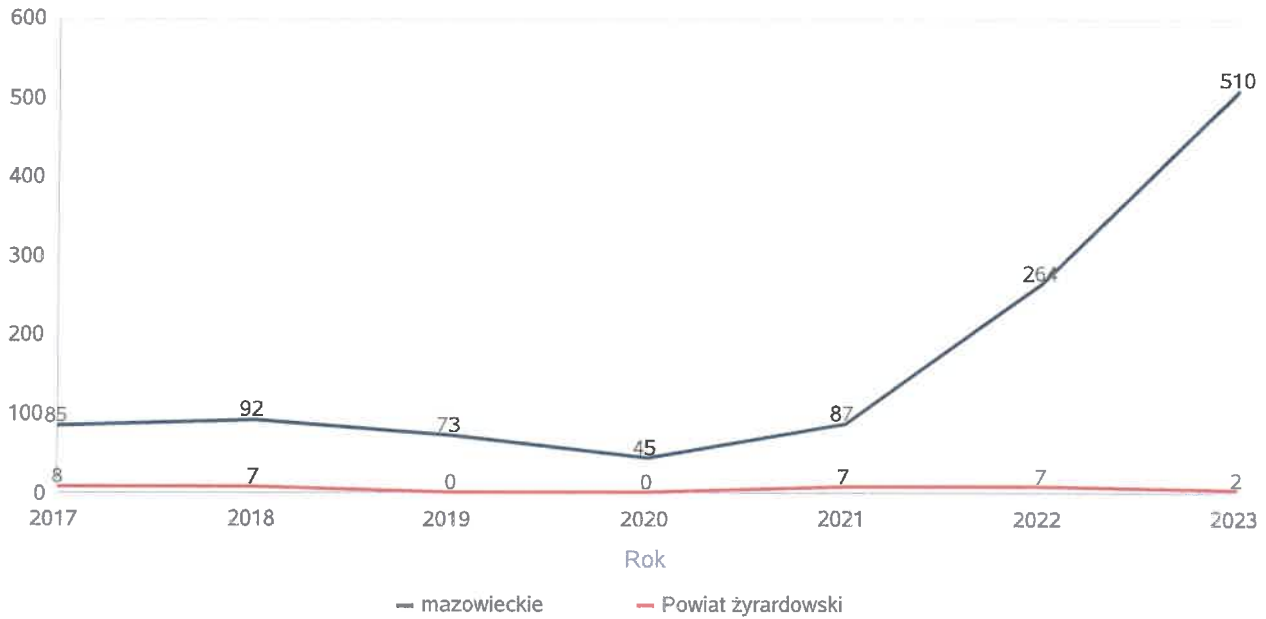
Problemy do Poradnictwa były zgłaszane przez osoby indywidualne oraz przez instytucje takie jak : Wydział Prewencji Komendy Powiatowej Policji w Żyrardowie, CUS w Żyrardowie, ośrodki pomocy społecznej, pedagogów szkolnych, Żyrardowską Spółdzielnię Mieszkaniową, opiekunki Polskiego Czerwonego Krzyża i kuratorów sądowych Sądu Rejonowego w Żyrardowie.

Przy rozwiązywaniu problemów osób i rodzin zgłaszających się o pomoc współpracował z koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej, asystentami rodzin biologicznych i pracownikami socjalnymi zatrudnionymi w ośrodkach pomocy społecznej, pedagogami szkolnymi szkół podstawowych, z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Żyrardowie, Sądem Rejonowym w Żyrardowie Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich, Zespołem Kuratorów Sądowych, Komendą Powiatową Policji w Żyrardowie, administracjami Spółdzielni Mieszkaniowej, PGM i Zarządem Rejonowym PCK w Żyrardowie.

Liczba osób korzystających z indywidualnego programu integracji cudzoziemców w województwie

	Liczba osób						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
mazowieckie	85	92	73	45	87	264	510
Powiat żyrardowski	8	7	0	0	7	7	2

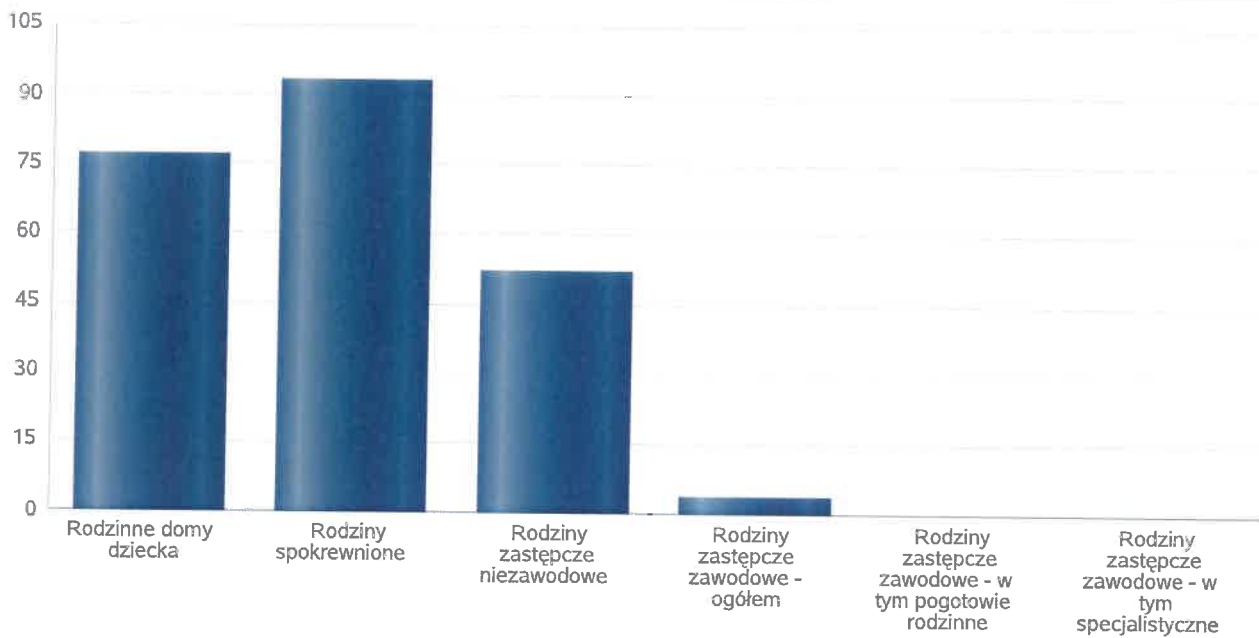
Liczba osób

Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach, rodzinach spokrewnionych z dzieckiem, w rodzinach zastępczych niezawodowych, zastępczych zawodowych, w tym rodzinach zastępczych specjalistycznych, rodzinach zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego

Forma pieczy:	Liczba dzieci
Rodzinne domy dziecka	77
Rodziny spokrewnione	93
Rodziny zastępcze niezawodowe	52
Rodziny zastępcze zawodowe - ogółem	4
Rodziny zastępcze zawodowe - w tym pogotowie rodzinne	0
Rodziny zastępcze zawodowe - w tym specjalistyczne	0

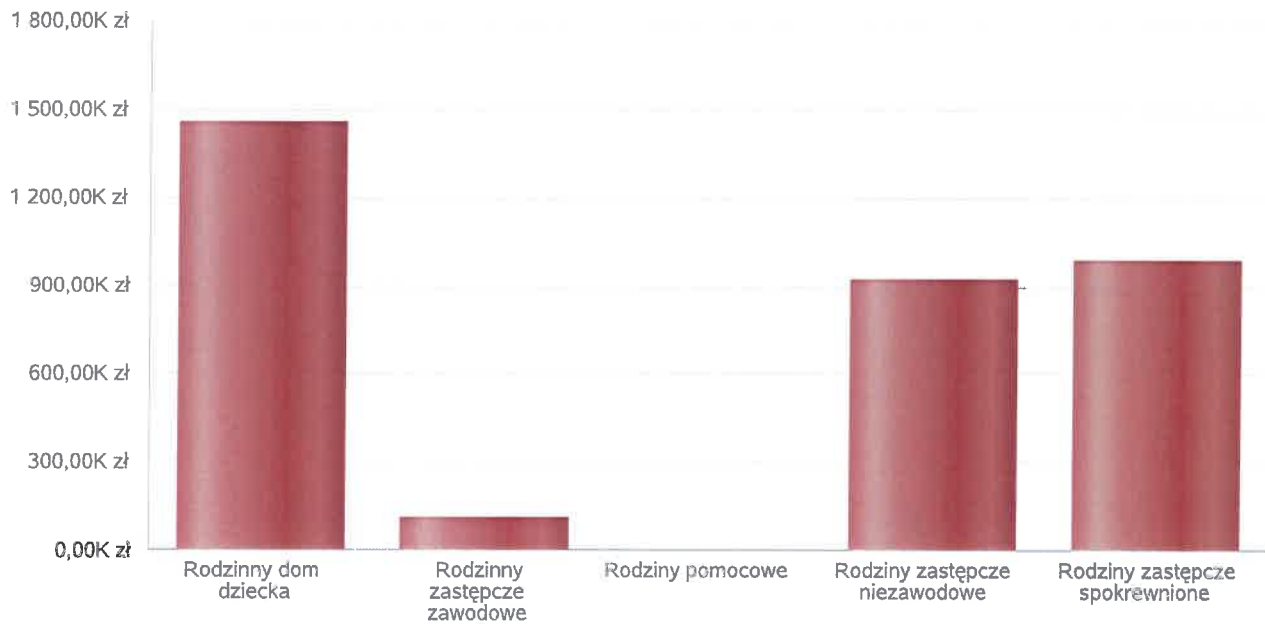
Liczba dzieci

Kwoty świadczeń ze względu na typ rodziny, w której umieszczono dziecko

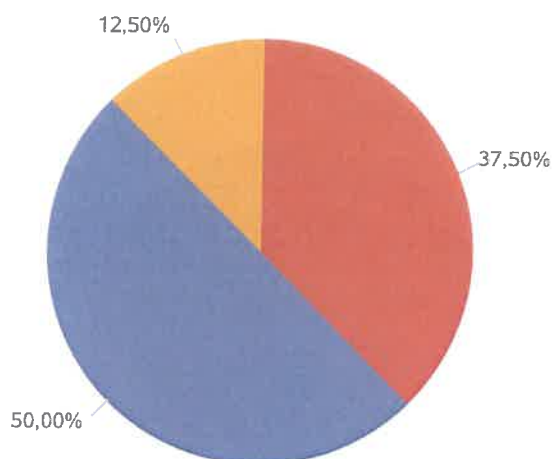
Rodzaj świadczenia	Rodzinny dom dziecka	Rodziny zastępcze zawodowe	Rodziny pomocowe	Rodziny zastępcze niezawodowe	Rodziny zastępcze spokrewnione
Wydatki na świadczenia dla rodzin zastępczych lub osób prowadzących rodzinny dom dziecka	1 456 260,00 zł	108 792,00 zł	0,00 zł	923 474,00 zł	988 486,00 zł

Kwoty świadczeń

Liczba osób usamodzielnionych w rozbiu na pełnoletnie osoby opuszczające rodziny zastępcze, pełnoletnie osoby opuszczające placówki opiekuńczo-wychowawcze

Grupa	Odpyw z instytucjonalnej pieczy zastępczej	Odpyw z rodzin zastępczych niezawodowych	Odpyw z rodzin zastępczych spokrewnionych	Odpyw z rodzin zastępczych zawodowych	Odpyw z rodzinnych domów dziecka
Dzieci powyżej 18 roku życia	0	3	4	0	1

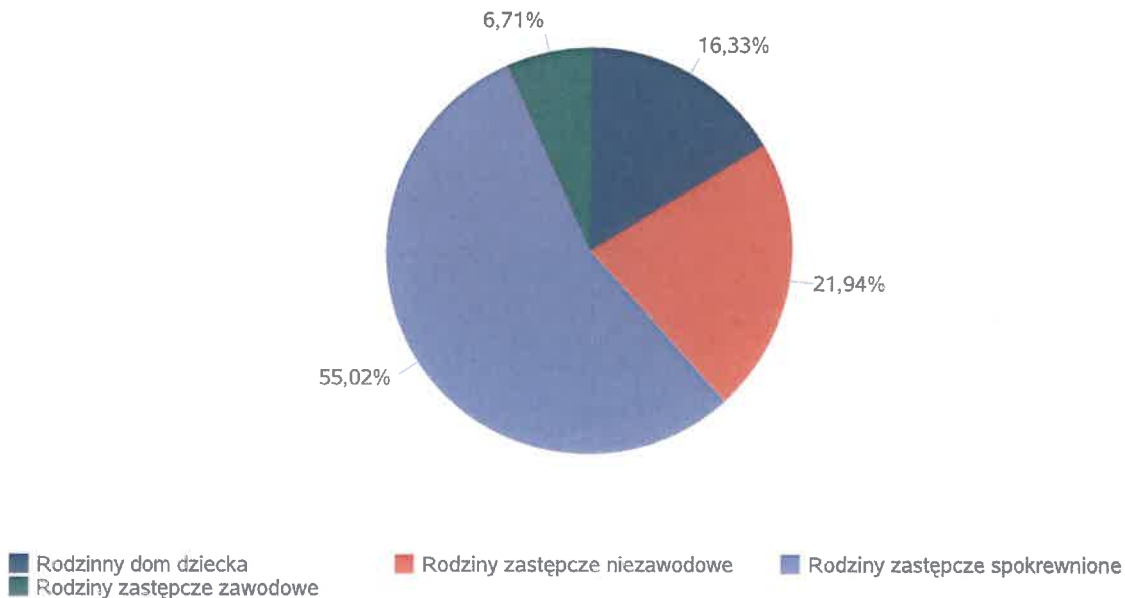

- Odpyw z instytucjonalnej pieczy zastępczej
- Odpyw z rodzin zastępczych spokrewnionych
- Odpyw z rodzinnych domów dziecka
- Odpyw z rodzin zastępczych niezawodowych
- Odpyw z rodzin zastępczych zawodowych

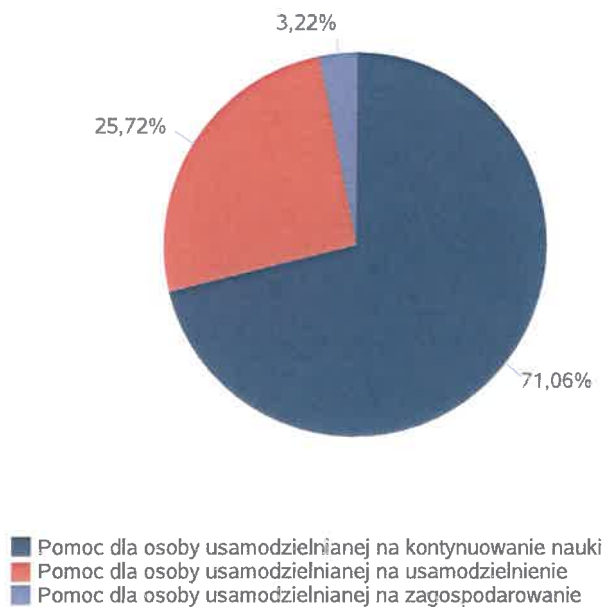
Kwota w złotych ogółem świadczeń na usamodzielnienia w rozbiciu na pełnoletnie osoby opuszczające rodziny zastępcze, pełnoletnie osoby opuszczające placówki opiekuńczo-wychowawcze

Rodzaj usamodzielnienia	Rodzinny dom dziecka	Rodziny zastępcze niezawodowe	Rodziny zastępcze spokrewnione	Rodziny zastępcze zawodowe
Pomoc dla osoby usamodzielnianej na kontynuowanie nauki	18 835,00 zł	22 545,00 zł	79 714,00 zł	2 724,00 zł
Pomoc dla osoby usamodzielnianej na usamodzielnienie	7 839,00 zł	15 678,00 zł	12 328,00 zł	8 968,00 zł
Pomoc dla osoby usamodzielnianej na zagospodarowanie	1 782,00 zł	0,00 zł	3 821,00 zł	0,00 zł

Procentowy udział wydatków wg rodzaju placówki

Procentowy udział wydatków wg rodzaju usamodzielnienia

**Dane o osobach korzystających z pomocy i wsparcia
POWIAT - ZADANIA PCPR ORAZ MOPR
wypełniają wyłącznie powiaty i miasta na prawach powiatu
w całym okresie sprawozdawczym**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
INDYWIDUALNE PROGRAMY POMOCY			
PROGRAM ODDZIAŁYWAŃ KOREKCYJNO-EDUKACYJNYCH DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC W RODZINIE			
Liczba osób korzystających z usług	1	0	12
USAMODZIELNIENIE			
PEŁNOLETNIE OSOBY OPUSZCZAJĄCE INSTYTUCJE, O KTÓRYCH MOWA W ART. 88 UST.1 USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ			
Liczba osób	2	0	1
Kwota świadczeń w złotych	3	0	12 184
W TYM: (od poz. 4 do poz. 9)			
POMOC PIENIĘŻNA NA USAMODZIELNIENIE			
Liczba osób	4	0	1
Kwota świadczeń w złotych	5	0	5 511
POMOC PIENIĘŻNA NA KONTYNUOWANIE NAUKI			
Liczba osób	6	0	1
Kwota świadczeń w złotych	7	0	6 673
POMOC NA ZAGOSPODAROWANIE W FORMIE RZECZOWEJ			
Liczba osób	8	0	0
Kwota świadczeń w złotych	9	0	0
REHABILITACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH			
Ogólna kwota dofinansowania (PFRON, środki własne powiatu)	10	2 362 988	2 503 099
POMOC NA LIKWIDACJĘ BARIER ARCHITEKTONICZNYCH, TECHNICZNYCH I W KOMUNIKOWANIU SIĘ			
Liczba osób, które uzyskały dofinansowanie	11	43	40
Wartość dofinansowania w złotych	12	242 833	214 598
TURNUSY REHABILITACYJNE			
Liczba osób, które uzyskały pomoc	13	340	300
Wartość dofinansowania w złotych	14	415 867	440 000
ZAPATRZENIE W PRZEDMIOTY ORTOPEDYCZNE, ŚRODKI POMOCNICZE I SPRZĘT REHABILITACYJNY			
Liczba osób, które uzyskały pomoc	15	311	500
Wartość dofinansowania w złotych	16	465 772	835 000
PROGRAM "AKTYWNY SAMORZĄD"			
Liczba świadczeń	17	72	80
Wartość dofinansowania w złotych	18	358 743	395 036
Liczba osób z niepełnosprawnościami korzystających z form wsparcia pomocy społecznej ogółem	19	60	70
DOFINANSOWANIE SPORTU, KULTURY, REKREACJI I TURYSTYKI			
Liczba dofinansowanych imprez	20	10	12
Liczba niepełnosprawnych uczestników	21	237	265
Wartość dofinansowania ogółem w złotych	22	49 619	59 794
DOFINANSOWANIE USŁUG TŁUMACZA JĘZYKA MIGOWEGO LUB TŁUMACZA - PRZEWODNIKA			
Wartość dofinansowania w złotych	23	0	1 000

4. Inne rodzaje pomocy i świadczeń

W roku oceny w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie przy ul. 1 Maja 60 działał Lokalny Punkt Pomocy Pokrzywdzonym Prześstępstwem w ramach współpracy z Fundacją Instytut Rozwoju Sportu i Edukacji w Warszawie. Punkt działał w ramach pozyskanych przez Fundację środków finansowych z Funduszu Sprawiedliwości.

Od początku swojej działalności zarejestrowanych jest 118 osób. W większości są to osoby pokrzywdzone różnego rodzaju przześstępstwem m.in. oszustwem finansowym, wojną czy stalkingiem.

Pomoc udzielana jest każdemu pokrzywdzonemu bez względu na to jakim przześstępstwem został pokrzywdzony tj;

- przemoc domowa
- gwałt,
- pobicie,
- lichwa,
- stalking.

Nie ma rejonizacji tzn. każdy pokrzywdzony może zgłosić się o pomoc do punktów, które znajdują się na terenie całego kraju. Pomoc może uzyskać nie tylko sama osoba pokrzywdzona, ale też jego najbliżsi oraz świadkowie. W ramach pomocy organizowana jest przede wszystkim pomoc prawna, wsparcie psychologa i tłumacza w tym również pomoc tłumacza migowego.

Osoby pokrzywdzone mogą też liczyć na wsparcie finansowe w tym :

- częściowy zwrot za leki nier refundowane i wyroby medyczne(jeżeli przyjmowanie danych leków wynika bezpośrednio z przześstępstwa),
- czasowego zakwaterowania,
- szkoleń, kursów zawodowych,
- zakup odzieży, obuwia, środków czystości.
- bony żywnościowe
- dopłaty do czynszu, gazu, prądu.

Pomoc pokrzywdzonym przześstępstwem jest zawsze dostosowana do indywidualnych potrzeb danej osoby.

W ramach bezpłatnej usługi działa również Punkt Informacyjno - Doradczy dla migrantów z Ukrainy. Punkt działa w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie od 7 marca 2022 roku i obecnie, zajmuje się obsługą bezpośrednią osób przybyłych z Ukrainy, ich rodzin. Dziennie punkt przyjmują od 5 do 15 osób potrzebujących porad, informacji oraz konsultacji na wszystkich etapach drogi migracyjnej. Za miniony rok od początku pracy punktu udzielono ponad 2 200 porad i konsultacji indywidualnych i rodzinnych.

Regularnie każdego tygodnia odbywają się spotkania wspierające grupy 50+ oraz co dwa tygodnie spotkania grupy adaptacji psychologicznej. Działalność Punktu finansowana jest z budżetu Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie.

W związku z toczącą się wojną na Ukrainie w ramach dotacji państwowej został utworzony Fundusz Pomocy Ukrainie z którego zostały wypłacone świadczenia na dzieci przebywające w pieczy zastępczej na kwotę 59 180,00 zł.

5. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

Pomoc Społeczna to nie tylko wsparcie finansowe osób i rodzin potrzebujących pomocy, ale także pomoc instytucjonalna świadczona przez placówki pomocy społecznej.

W Powiecie Żyrardowskim prowadzą działalność następujące instytucje pomocy społecznej:

1. Trzy Domy Pomocy Społecznej, posiadające warunki umożliwiające świadczenie usług na poziomie obowiązującego standardu , w tym :

- dla osób somatycznie chorych - Dom Pomocy Społecznej w Żyrardowie przy ul. Limanowskiego, 96 - 300 Żyrardów z liczbą miejsc 68
- dla osób w podeszłym, wiek - Domu Pomocy Społecznej w Żyrardowie przy ul. Sosabowskiego, 96 - 300 Żyrardów z liczbą miejsc 75
- dla osób psychicznie chorych - Domu Pomocy Społecznej w Hamerni, 96-325 Radziejowice z liczbą miejsc 73.

W 2023 r. Dyrektor Domu Pomocy Społecznej dla osób w podeszłym wieku wniósł o zmniejszenie liczby miejsc z 80 do 75. Zmniejszenie zostało zaakceptowane przez Zarząd Powiatu Żyrardowskiego oraz Wojewodę Mazowieckiego.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 15/2023 Starosty Powiatu Żyrardowskiego z dnia 17 lutego 2023 r. w sprawie ustalenia średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w domach pomocy społecznej prowadzonych przez Powiat Żyrardowski w roku 2023, średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca został ustalony w wysokości:

- 5 670,00 zł w Domu Pomocy Społecznej w Żyrardowie, ul. Limanowskiego 32 b,
- 5 700,00 zł w Domu Pomocy Społecznej w Żyrardowie, ul. Sosabowskiego 23,
- 5 464,00 zł w Domu Pomocy Społecznej w Hamerni, ul. Mszczonowska 1.

W przypadku osób, które zostały umieszczone w domach pomocy społecznej przed 1 stycznia 2004 roku lub zostały przyjęte na podstawie skierowania wydanego przed 1 stycznia 2004 r. decyzję o odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej wydaje Starosta Żyrardowski. Pobyt tych osób objęty jest dotacją Wojewody Mazowieckiego.

Na dzień 31 grudnia 2023 r. dotacją przekazywaną przez Wojewodę Mazowieckiego objętych było 23 mieszkańców domów pomocy społecznej.

Domy Pomocy Społecznej stanowią ważny element w systemie wsparcia społecznego. Domy prowadzone przez Powiat Żyrardowski cieszą się zaufaniem. Znajdują tu swój dom osoby będące mieszkańcami powiatu, jak również mieszkańcy z innych powiatów. W zakresie utrzymania standardu działania domy wymagają przyjęcie rozwiązań dotyczących ich wsparcia. Problemy dotyczące funkcjonowania domów to rosnący koszt utrzymania, problem z pozyskaniem wykwalifikowanej kadry i utrzymaniem jej, co skutkuje problemem w utrzymaniu wskaźnika zatrudnienia. Wyzwaniem jest pozyskanie środków na bieżące remonty budynków. Dom Pomocy Społecznej w Hamerni wymaga budowy nowego obiektu dla mieszkańców.

2. Warsztat Terapii Zajęciowej jest prowadzony przez Musi Novum Sp. z o.o. z siedzibą w Żyrardowie, przy ul. 1 Maja 43a. Zajęcia skierowane są do osób ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, które mają w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności wskazanie do uczestnictwa w Warsztatach.

Warsztat Terapii Zajęciowej obejmuje pomocą osoby z niepełnosprawnością z takimi schorzeniami, jak:

- niepełnosprawność intelektualna,
- uszkodzenie narządu wzroku,
- schorzenie psychiatryczne,
- zespół Downa,
- uszkodzenie narządu ruchu.

W ramach Warsztatu Terapii Zajęciowej rehabilitacją zawodową w 2023 r. objętych było 40 uczestników w 8 grupach:

- techniczna,
- odzieżowa,
- dziewiarska,
- komputerowa,
- rękodzieła artystycznego,
- „Szkoła Życia” (3 grupy).

Działalność Warsztatu Terapii Zajęciowej jest finansowana ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz środków własnych powiatu. W 2023 r. na działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej zostały przekazane środki w łącznej wysokości 1 310 934,00 zł w tym:

- 1 179 840,00 zł — to środki PFRON,
- 131 094,00 zł — to środki własne Powiatu Żyrardowskiego.

Warsztat Terapii Zajęciowej wydatkował na swą działalność w 2023 r. całą przekazaną kwotę, zarówno ze środków PFRON, jak również środków własnych powiatu.

3. Środowiskowy Dom Samopomocy w Żyrardowie prowadzony jest przez Stowarzyszenie „Równych Szans” jest domem typu B dla osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz domem typu D dla osób ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi jest ośrodkiem dziennego pobytu z liczbą miejsc 30. Placówka ta zapewnia pobyt dzienny, udział w specjalistycznych zajęciach terapeutycznych oraz zaspokojenie niezbędnych potrzeb społecznych, socjalnych oraz zdrowotnych. Umożliwia uczestnikom w miarę samodzielna egzystencję i integrację społeczną.

W 2023 r. Powiat Żyrardowski otrzymał dotację z budżetu Wojewody Mazowieckiego w wysokości 785 149,04 zł, w tym:

- 686 372,00 zł na działalność bieżąca,
- 98 777,04 zł z środków ustawy „Za życiem”.

Na mocy zawartego w 2018 r. porozumienia z Powiatem Grodziskim w sprawie przyjmowania niepełnosprawnych mieszkańców Powiatu Grodziskiego do działającego na terenie powiatu żyrardowskiego Środowiskowego Domu Samopomocy z zajęć organizowanych w ramach ŚDS w 2023 r. korzystało 5 mieszkańców Powiatu Grodziskiego.

W dniu 05 lipca 2023 roku została podpisana umowa nr WPS-I.946.7.5.2023.HMS pomiędzy Mazowieckim Urzędem Wojewódzkim w Warszawie – Wydział Polityki Społecznej a Panem Krzysztofem Dziwiszem – Starostą Powiatu Żyrardowskiego na utworzenie i utrzymanie nowych miejsc w Środowiskowym Domu Samopomocy w Żyrardowie, zakupu wyposażenia oraz realizację inwestycji polegającej na adaptacji pomieszczeń o powierzchni 228,60 m2 lokalu przy ul. Armii Krajowej 3 w Żyrardowie. Całkowity koszt inwestycji wynosił 698 637,00 zł.

Wojewoda przekazał Powiatowi dotację w wysokości 534 828 zł, w tym:

- 402 528,00 zł – jako środki inwestycyjne na adaptację pomieszczeń o powierzchni 228,60 m2 w Żyrardowie przy ul. Armii Krajowej 3 przeznaczonych na działalność Środowiskowego Domu Samopomocy w Żyrardowie,
- 119 690,00 zł – jako środki na zakup wyposażenia,
- 9 700,00 zł – na działalność bieżącą w 2023 roku z przeznaczeniem na uruchomienie 5 nowych miejsc,
- 2 910,00 zł – tytułem zwiększania dotacji na bieżącą działalność w 2023 roku w związku z uruchomieniem 5 nowych miejsc dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub spektrum autyzmu na podstawie art. 51c ust 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

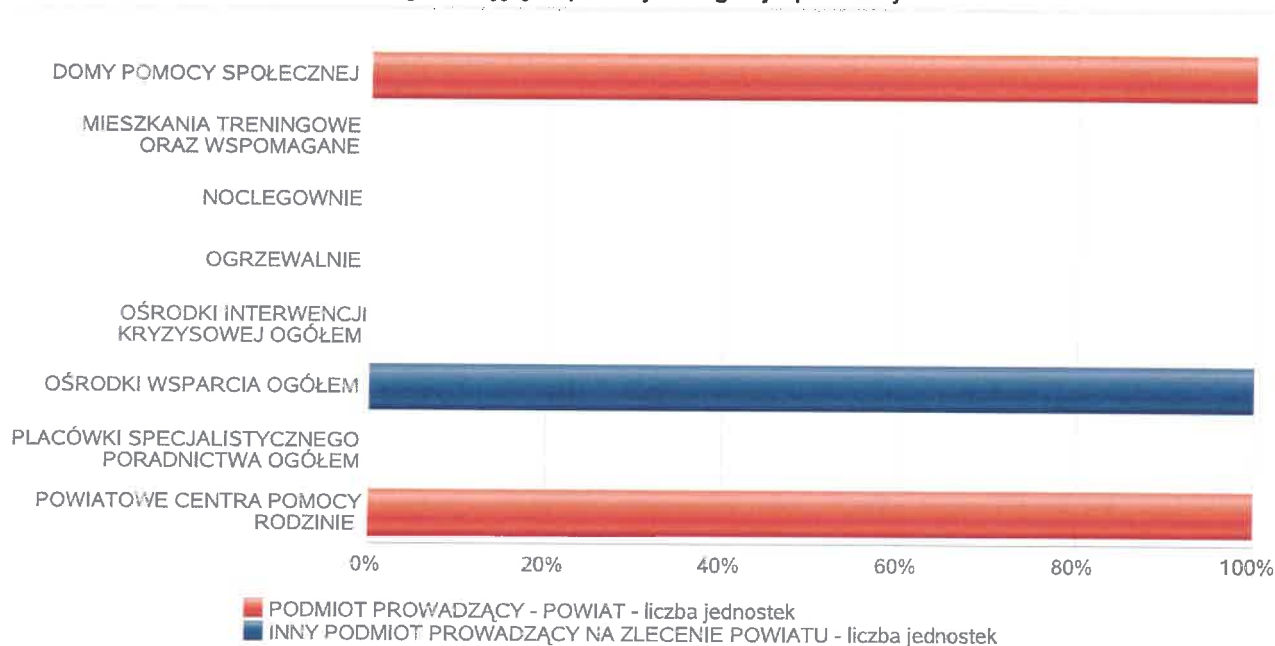
Powiat żyrardowski ze środków własnych przekazał 163 809,00 zł.

Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące : liczby placówek w podziale na typ i instytucje prowadzącą, liczby miejsc i liczby osób korzystających z placówek, wskaźnik nasycenia usługami w postaci domów pomocy społecznej, środowiskowych domów samopomocy, mieszkań chronionych.

Liczba jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym w podziale na instytucję prowadzącą

Jednostka	INNY PODMIOT PROWADZĄCY NA ZLECENIE POWIATU - liczba jednostek	PODMIOT PROWADZĄCY - POWIAT - liczba jednostek
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	0	3
MIESZKANIA TRENINGOWE ORAZ WSPOMAGANE	0	0
NOCLEGOWNIE	0	0
OGRZEWALNIE	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM	0	0
OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	1	0
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA OGÓŁEM	0	0
POWIATOWE CENTRA POMOCY RODZINIE	X	1

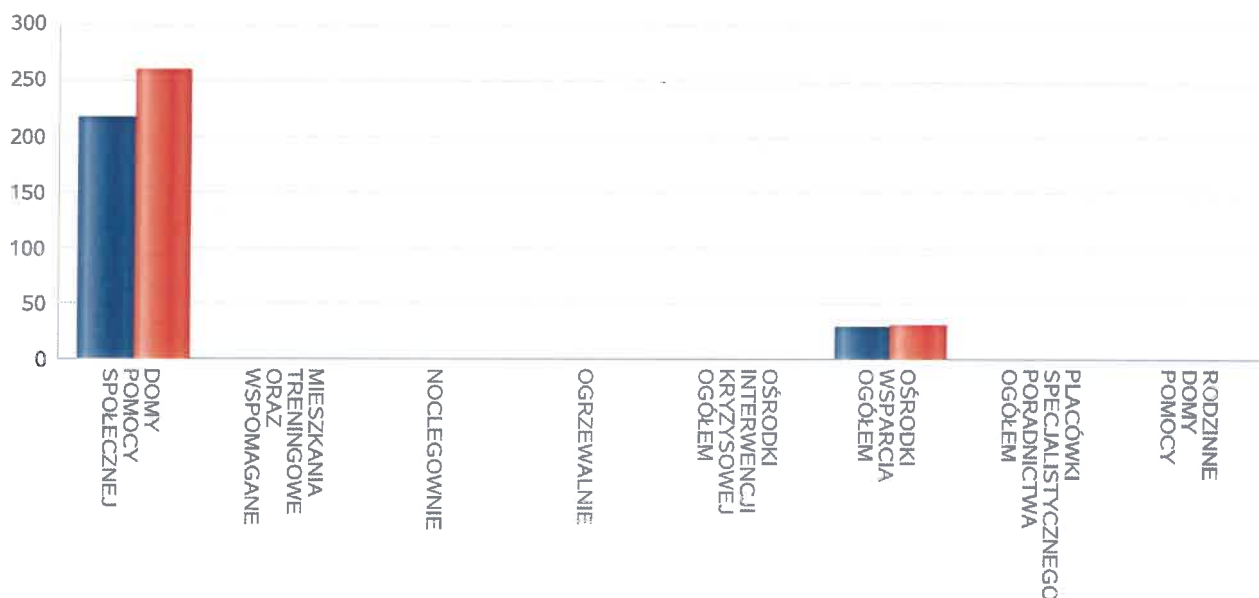
Liczba jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej

Liczba miejsc w jednostkach organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym

Jednostka	liczba miejsc	liczba osób korzystających
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	216	259
MIESZKANIA TRENINGOWE ORAZ WSPOMAGANE	0	0
NOCLEGOWNIE	0	0
OGRZEWALNIE	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM	X	0
OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	30	32
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA OGÓŁEM	X	0
RODZINNE DOMY POMOCY	0	0

Liczba miejsc w jednostkach organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym

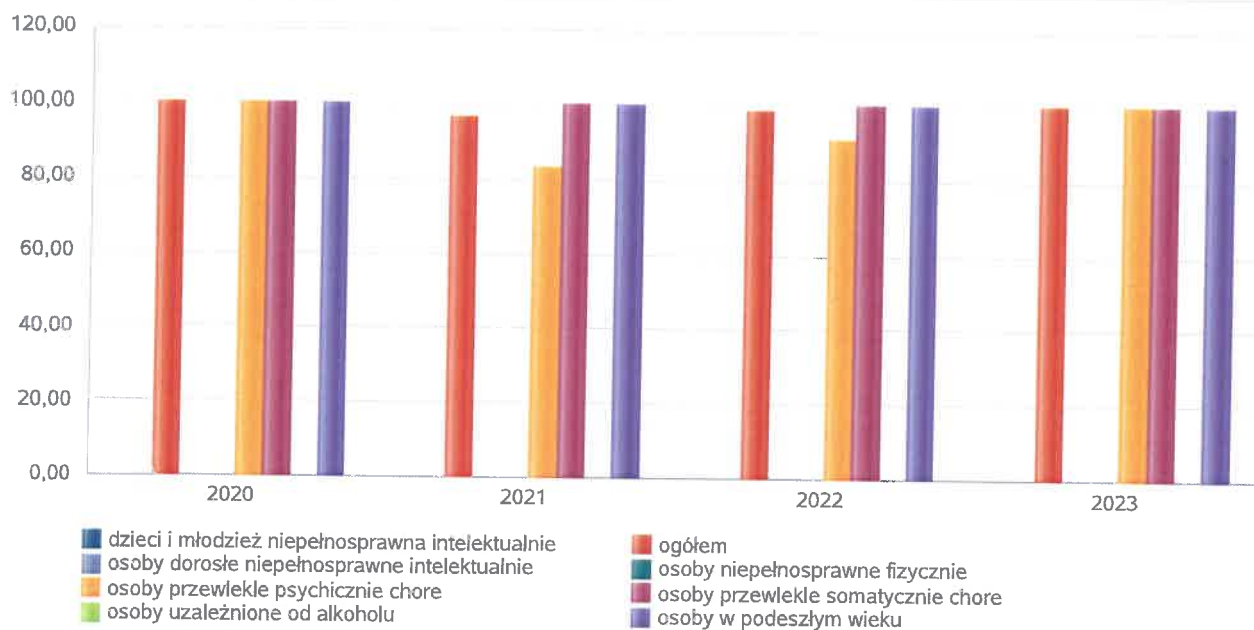

Nasylenie usługami w DPS

Wskaźnik obliczany jako stosunek liczby osób umieszczonych w DPS pomnożony przez 100 do sumy liczby osób umieszczonych w DPS i liczby oczekujących

Grupa osób	Wskaźnik nasylenia usługami w DPS-ach wyrażony w %			
	2020	2021	2022	2023
ogółem	100,00	96,55	98,44	100,00
osoby w podeszłym wieku	100,00	100,00	100,00	100,00
osoby przewlekłe somatycznie chore	100,00	100,00	100,00	100,00
osoby przewlekłe psychicznie chore	100,00	83,33	90,91	100,00
osoby dorosłe niepełnosprawne intelektualnie				
dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie				
osoby niepełnosprawne fizycznie				
osoby uzależnione od alkoholu				

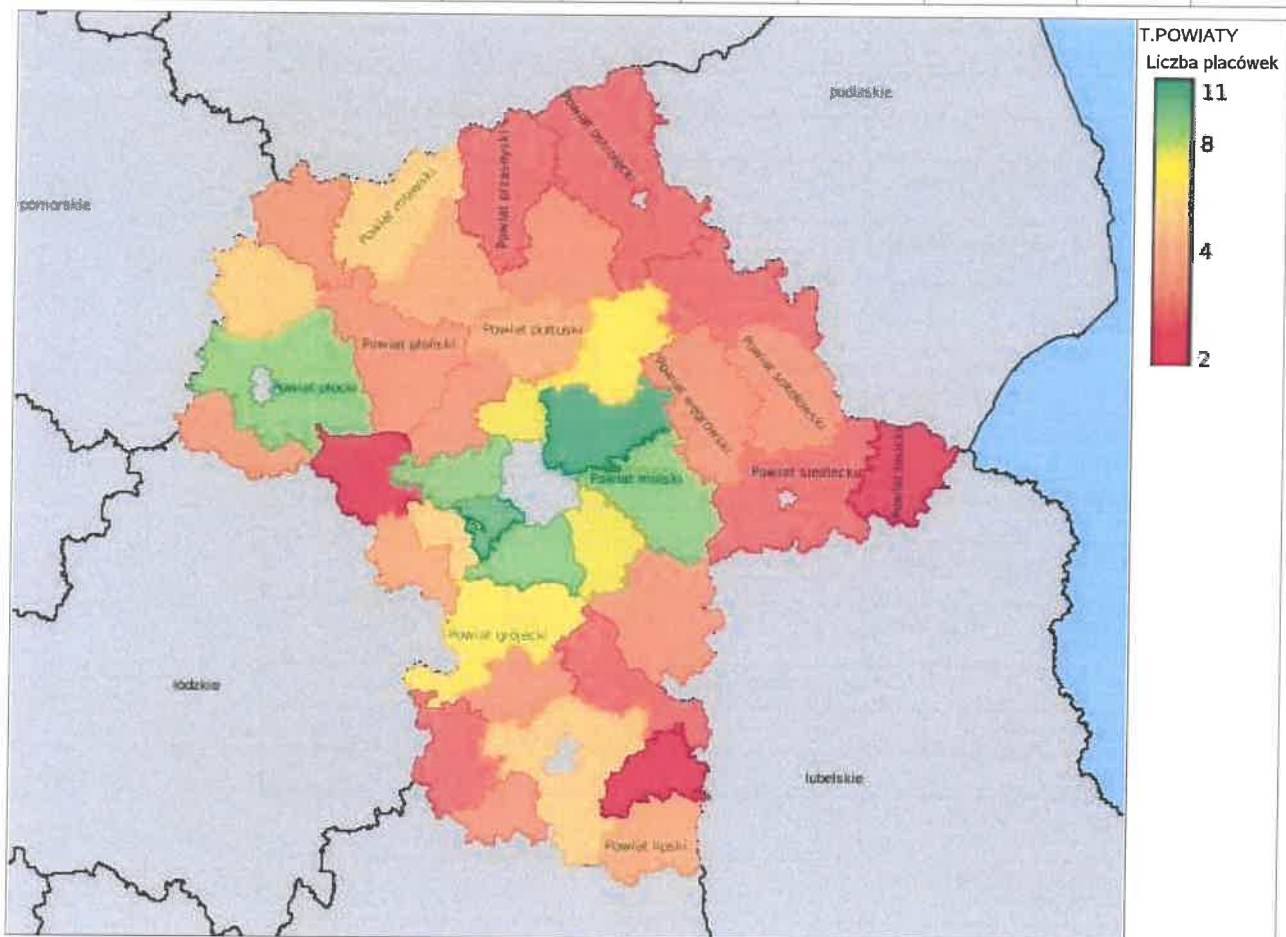
Nasylenie usługami w DPS-ach

Rozmieszczenie jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu ponadgminnym

Powiat	Ogółem	DOMY POMOCY SPOL.	MIESZK. TRENIN. ORAZ WSPOM.	NOCLE - GOWNIE	OGRZE - WALNIE	OŚR. INTER - WENCJI KRZYŻYS. OG.	OŚRODKI WSPARCIA OGÓLEM	PLAC. SPEC. PORAD.	POWIAT. CENTRA POM. RODZ.
Powiat białobrzegi	4	1	0	0	0	0	1	1	1
Powiat ciechanowski	5	2	0	0	0	0	1	1	1
Powiat garwoliński	4	1	0	0	0	0	1	1	1
Powiat gostyński	4	1	0	0	0	0	1	1	1
Powiat grodziski (mazowieckie)	6	2	1	0	0	0	1	1	1
Powiat grójcecki	7	4	0	0	0	0	1	1	1
Powiat kozienicki	3	1	0	0	0	0	0	1	1
Powiat legionowski	8	1	2	0	0	0	3	1	1
Powiat lipski	5	1	0	0	0	0	2	1	1
Powiat makowski	4	1	0	0	0	0	1	1	1
Powiat miński	9	3	0	0	0	1	3	1	1
Powiat mławski	6	1	0	0	0	1	2	1	1
Powiat nowodorski (mazowieckie)	4	1	0	0	0	0	1	1	1
Powiat ostrowski (mazowieckie)	3	0	1	0	0	0	0	1	1
Powiat ostrołęcki	3	0	0	0	0	0	1	1	1
Powiat otwocki	8	4	0	0	0	1	1	1	1
Powiat piaseczyński	9	4	1	0	0	1	1	1	1
Powiat bruszkowski	10	3	1	0	0	1	3	1	1
Powiat przasnyski	3	2	0	0	0	0	0	0	1
Powiat przysuski	3	0	0	0	0	0	1	1	1
Powiat pułtuski	5	3	0	0	0	0	1	0	1
Powiat płocki	9	6	0	0	0	0	1	1	1
Powiat płoński	4	1	0	0	0	0	2	0	1
Powiat radomski	6	3	0	0	0	0	1	1	1
Powiat siedlecki	3	1	0	0	0	0	0	1	1
Powiat sierpecki	6	1	1	0	0	1	1	1	1
Powiat sochaczewski	2	1	0	0	0	0	0	0	1
Powiat sokolowski	4	2	0	0	0	0	0	1	1
Powiat szydłowiecki	4	1	1	0	0	1	0	0	1
Powiat warszawski zachodni	9	2	2	0	0	0	3	1	1
Powiat	11	2	1	0	0	1	5	1	1

Powiat	Ogółem	DOMY POMOCY SPOŁ.	MIESZK. TRENIN. ORAZ WSPOM.	NOCLE - GOWNIE	OGRZE - WALNIE	OŚR. INTER - WENCJI KRYZYS. OG.	OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	PLAC. SPEC. PORAD.	POWIAT. CENTRA POM. RODZ.
wołomiński									
Powiat wyszowski	7	3	0	0	0	1	1	1	1
Powiat węgrowski	4	0	0	0	0	1	1	1	1
Powiat zwoleński	2	1	0	0	0	0	0	0	1
Powiat łosicki	2	0	0	0	0	0	0	1	1
Powiat żuromiński	4	1	0	0	0	0	1	1	1
Powiat żyrardowski	5	3	0	0	0	0	1	0	1

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
OŚRODKI WSPARCIA - OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	1	25	30	30
Liczba osób korzystających	2	25	32	32
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	3	5	0	2
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	4	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	5	8	9	9
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	6	676 289	1 494 251	910 484
W TYM (z wierszy 1-6, dotyczy wierszy 7-27):				
ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	7	25	30	30
Liczba osób korzystających	8	25	32	32
Liczba osób umieszczonych	9	4	6	2
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	10	5	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	11	8	9	9
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	12	676 289	1 494 251	910 484
DZIENNE DOMY POMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	13	0	0	0
Liczba osób korzystających	14	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	15	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	16	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	17	0	0	0
KLUBY SAMOPOMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	18	0	0	0
Liczba osób korzystających	19	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	20	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	21	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	22	0	0	0
SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH I SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH Z USŁUGAMI OPIEKUŃCZYMI				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	23	0	0	0
Liczba osób korzystających	24	0	0	0
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	25	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	26	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	27	0	0	0
OGRZEWALNIE				

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
Liczba miejsc w placówkach ogółem	28	0	0	0
Liczba osób korzystających	29	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	30	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	31	0	0	0
NOCLEGOWNIE				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	32	0	0	0
Liczba osób korzystających	33	0	0	0
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	34	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	35	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	36	0	0	0

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA (c.d.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	1	221	216	216
Liczba miejsc usługi wsparcia krótkoterminowego	2	X	0	0
Liczba osób korzystających	3	258	259	259
Liczba osób korzystających z usługi wsparcia krótkoterminowego	4	X	0	0
Liczba osób umieszczonych	5	63	66	70
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	6	1	2	2
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	7	5	6	5
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	8	143	153	158
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	9	12 569 589	15 194 260	15 764 101
MIESZKANIA TRENINGOWE ORAZ WSPOMAGANE OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	10	0	0	0
Liczba osób korzystających	11	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	12	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	13	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	14	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	15	0	0	0
OSRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM (powiatowe)				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	16	0	0	0
Liczba osób korzystających	17	0	0	0
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA (powiatowe)				
Liczba osób korzystających	18	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	19	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	20	0	0	0
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	21	0	0	0
Liczba osób korzystających	22	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	23	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	24	0	0	0
PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE OGÓLEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	25	8	8	8
Liczba osób korzystających	26	8	8	8
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	27	4	4	4
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	28	365 200	566 400	629 760
W tym: PLACÓWKI TYPU RODZINNEGO				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	29	8	8	8
Liczba osób korzystających	30	8	8	8
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	31	4	4	4
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	32	365 200	566 400	629 760
CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ				
Liczba uczestników zajęć	33	0	0	0
KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ				
Liczba uczestników zajęć	34	X	X	X
WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ				
Liczba uczestników zajęć	35	40	40	40
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	36	12	12	12
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	37	1 150 934	1 310 934	1 497 600
ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ				
Liczba uczestników zajęć	38	0	0	0

INNE INSTYTUCJE POMOCY I WSPARCIA

Rodzaj instytucji	Wyszczególnienie		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
Spółdzielnie socjalne dla których JST jest założycielem lub członkiem	Liczba spółdzielni socjalnych	1	0	0	0
	Liczba osób zatrudnionych w spółdzielniach socjalnych (ogółem wg stanu na 31 grudnia danego roku)	2	0	0	0
	W tym, z wiersza powyżej, liczba osób, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o spółdzielniach socjalnych, zatrudnionych w spółdzielniach socjalnych	3	0	0	0

Rodzaj instytucji	Wyszczególnienie	Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
	(wg stanu na 31 grudnia danego roku)			
Liczba organizacji pozarządowych w obszarze włączenia społecznego działających na terenie JST	4	0	0	0

6. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

Na dzień 31 grudnia 2023 r. stan zatrudnienia w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie wynosił 30 osób, w przeliczeniu na etaty wynosi 25,5 etatów.

Etaty są podzielone na:

- pracowników biurowych, którzy zajmowali 18,25 etatów, na których zatrudnionych było 22 osoby,
- koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, którzy zajmowali 7,25 etatów, na których zatrudnionych było 9 osób.

Jedna osoba przebywała na urlopie macierzyńskim.

W porównaniu do 2022 r. stan zatrudnienia na dzień 31 grudnia 2023 r. jest większy o 0,5 etatu. Z tytułu umów cywilnoprawnych w 2023 r. było zatrudnionych 21 osób, w tym:

- 7 prowadzących rodzinny dom dziecka,
- 1 osoba prowadząca rodzinę zastępczą zawodową,
- 8 osób do pomocy w rodzinnych domach dziecka i rodzinie zastępczej zawodowej,
- 1 osoba do pełnienia funkcji rodziny pomocowej na czas nieobecności prowadzącego rodzinny dom dziecka,
- 1 osoba do pomocy w realizowaniu zajęć pozalekcyjnych oraz pomocy w nauce dzieciom przebywającym w rodzinnym domu dziecka,
- 1 osoba do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dzieckiem podczas transportu z Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego w Gdańsku do Interwencyjnego Ośrodka Preadopcyjnego w Otwocku,
- 1 osoba do utrzymania budynku, terenu otaczającego budynek oraz sprzętów i wyposażenie pomieszczeń biurowych w czystości, oraz wykonywanie drobnych napraw wyposażenia pomieszczeń i sprzętu,
- 1 osoba do pełnienia funkcji inspektora nadzoru budowlanego w celu realizacji zadania, finansowanego ze środków PFRON, dotyczącego likwidacji barier architektonicznych dla indywidualnych osób niepełnosprawnych. W porównaniu z rokiem ubiegłym, kiedy na podstawie umów cywilnoprawnych było zatrudnionych 23 osoby, w 2023 r. został zanotowany spadek tego typu zatrudnienia.

Na praktyki studenckie PCPR w Żyrardowie przyjął w 2023 r. jedną osobę. Odnotowano spadek w porównaniu do roku ubiegłego, w którym to PCPR w Żyrardowie przyjął dwie osoby.

W roku sprawozdawczym pracownicy PCPR w Żyrardowie podnosili swoje kwalifikacje w niżej wymienionych szkoleniach, kursach oraz poprzez udział w konferencjach:

- szkolenie: „Kwalifikowalność wydatków – nowa zasady, FEM 2021–2027 oraz rozliczanie projektów w systemie SL2014 współfinansowanych z EFS w ramach RPO WM 2014-2020”,
- szkolenie: „Przygotowanie projektów PPP i przeprowadzanie postępowania PPP”,
- szkolenie: „Przegląd programów unijnych w perspektywie 2021–2027”,
- szkolenie: „Zasady dot. Naboru RPMA.09.02.01-IP.01-14-104/23”,
- szkolenie: „Pierwsza pomoc w przypadku kryzysów psychologicznych u nastolatków”,
- szkolenie: „Ruch i integracja sensoryczna”,
- szkolenie: „Aktualizacja 2023 Kodeksu pracy i ustaw powiązanych”,
- „Kurs terapii zajęciowej”,
- szkolenie: „Podatek VAT w jednostkach samorządu terytorialnego w projektach unijnych realizowanych na terenie woj. mazowieckiego”,
- szkolenie: „E-doręczenia od grudnia 2023 r. przygotowanie i praktyczne zastosowanie”,
- „Warsztaty partycypacyjne uwarunkowane na konsultacje Standardów pomocy interdyscyplinarnej świadczonej osobom pokrzywdzonym przestępstwem/ wypracowanie alternatywnych rozwiązań do przyjętych w standardach”,
- szkolenie: „Jak zadbać o dobrostan pracowników. Warsztaty wzmacniania pracowników”,
- szkolenie: „Dzieci cudzoziemskie w pieczy zastępczej”,
- szkolenie: „Działalność na rzecz społeczności lokalnej. Animacja lokalna”,

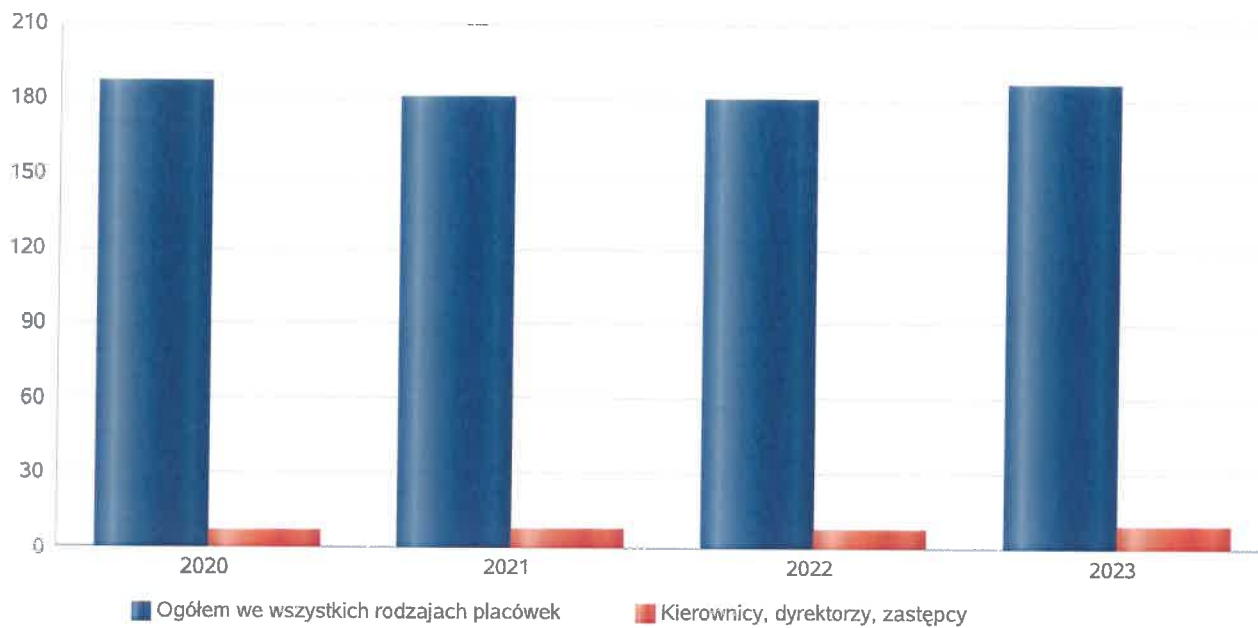
- szkolenie: „Egzekucja administracyjna w pomocy społecznej wystawiania elektronicznych tytułów wykonawczych e-TW dotyczących nienależnie pobranych świadczeń obowiązek stosowania elektronicznych zawiadomień wierzyciela do organu egzekucyjnego”,
- kurs: „Bezpieczeństwo osobiste pracownika podczas wykonywania obowiązków służbowych w tym w sytuacjach kryzysowych”,
- szkolenie: „Odporność psychiczna w życiu i w pracy – jak wzmacniać? Jak radzić sobie ze stresem”,
- XVII ogólnopolskie forum PCPR i MOPR pn. „Zawsze z rodziną”,
- szkolenie: „Bezpiecznie blisko w relacji dziecko-rodzic. Budowanie więzi z przyjętym dzieckiem”,
- szkolenie: „Diagnoza i sposoby oddziaływania na dziecko z syndromem FASD (płodowy zespół alkoholowy)”,
- kurs: „Akademia Świadomego rodzica”,
- szkolenie: „Nowelizacja k.p.a. ze szczególnym uwzględnieniem tematyki e-doręczeń. Jak prawidłowo stosować - przepisy o doręczeniach elektronicznych obowiązujące od 10 grudnia 2023 r.”,
- szkolenie: „Rejestr umów zawartych przez jednostki sektora finansów publicznych. Jak prowadzić rejestr umów”,
- szkolenie: „Depresja i inne zaburzenia psychiczne u dzieci i młodzieży”,
- szkolenie: „Dialog motywacyjny”. Z inicjatywy PCPR w Żyrardowie zostały zorganizowane szkolenia/kursy dla pracowników:
- kurs: „Udzielanie pierwszej pomocy przedmedycznej”,
- szkolenie: „Excel od podstaw do praktyki”,
- szkolenie: „Excel poziom średnio zaawansowany”.

Poniżej prezentujemy w formie graficznej szczegółowe dane dotyczące liczby pracowników jednostki w tym: kadry kierowniczej, pracowników socjalnych, wskaźnika specjalizacji pracowników socjalnych, wskaźnika spełnienia zapisów ustawowych dotyczących zatrudnienia pracowników socjalnych.

Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej - osoby zatrudnione

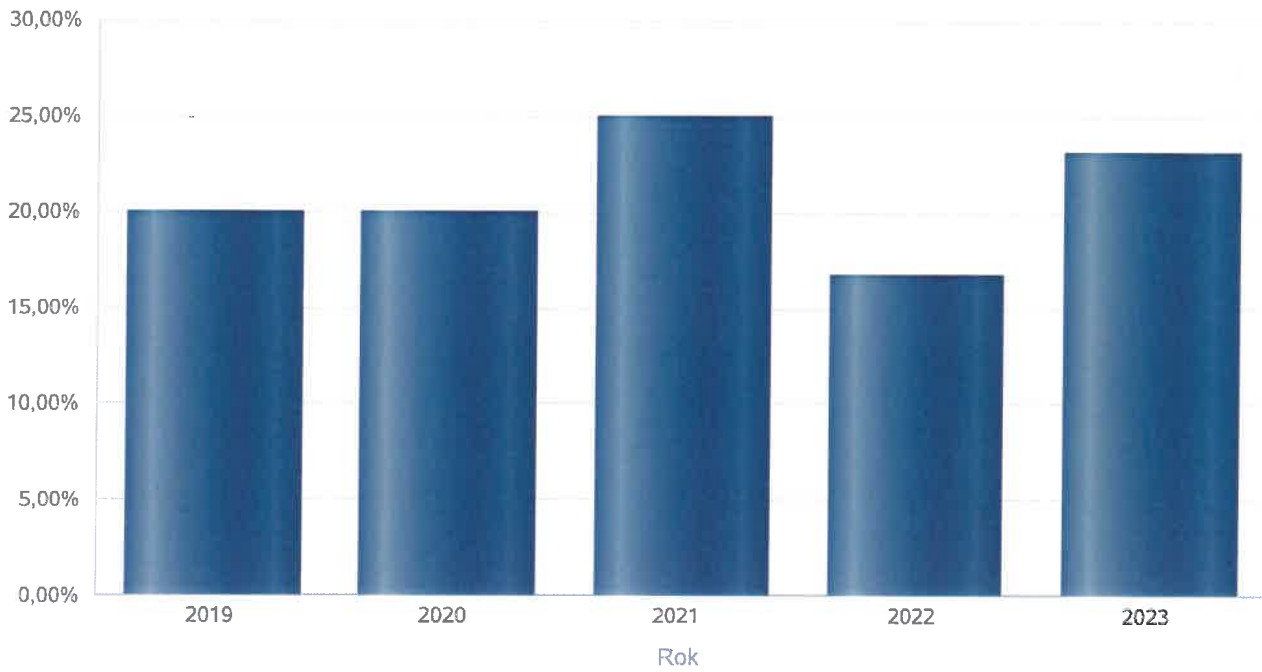
Zatrudnieni	Liczba osób			
	2020	2021	2022	2023
Ogółem we wszystkich rodzajach placówek	187	181	180	186
Kierownicy, dyrektorzy, zastępcy	7	8	8	9

Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej - osoby zatrudnione

Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej

Rok	Wskaźnik
2019	20,00%
2020	20,00%
2021	25,00%
2022	16,67%
2023	23,08%

6.1. Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej

Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej w roku oceny kształtowało się na następującym poziomie: liczba wolontariuszy wyniosła 0 osób, w ramach zatrudnienia subsydiowanego (roboty publiczne, prace interwencyjne i inne) pracowało 0 osób, staż odbywała 1 osoba.

6.2. Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej

W 2023 roku w jednostce pomocy społecznej nie funkcjonował Zespołów pracy socjalnej i integracji społecznej.

7. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego

W roku oceny w powiecie żyrardowskim środki finansowe wydatkowano na zadania z zakresu polityki społecznej w wysokości 28 296 778 zł. Poziom wydatków w stosunku do roku poprzedniego wzrósł o 4 763 472 zł.

W poszczególnych działach wydatki kształtują się w następujący sposób:

- w dziale 855- rodzina wydatkowano 8 521 671 zł,
- w dziale w dziale 852 pomoc społeczna 18 851 256 zł,
- w dziale 853 pozostałe zadania z polityki pomocy społecznej 923 851 zł.

WYDATKI W OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W JEDNOSTKACH SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

- 852 - POMOC SPOŁECZNA
- 855 - RODZINA
- 853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ
- 851 - OCHRONA ZDROWIA
- 854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA

WYDATKI W OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W OPS / PCPR

- 855 - RODZINA
- 852 - POMOC SPOŁECZNA
- 853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ
- 851 - OCHRONA ZDROWIA
- 854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA

**ŚRODKI FINANSOWE NA WYDATKI W POMOCY SPOŁECZNEJ I INNYCH OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W BUDŻECIE JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
ZADANIA WŁASNE I ZADANIA ZLECONE - w złotych**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
OGÓŁEM				
OGÓŁEM (działy)	1	23 525 221	28 296 778	29 670 403
W tym: w budżecie OPS/PCPR	2	6 631 672	7 359 909	8 762 254
851 - OCHRONA ZDROWIA				
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	3	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	4	0	0	0
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	5	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	6	0	0	0
852 - POMOC SPOŁECZNA				
85202 - Domy pomocy społecznej	7	12 569 589	15 194 260	15 764 101
w tym: w budżecie OPS / PCPR	8	0	0	0
85203 - Ośrodki Wsparcia	9	676 289	1 494 251	910 484
w tym: w budżecie OPS / PCPR	10	0	0	0
85205 - Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	11	0	18 450	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	12	0	18 450	0
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	13	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	14	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
85214 - Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	15	0	0	0
w tym: w budżecie OPS	16	0	0	0
85215 - Dodatki mieszkaniowe	17	0	0	0
w tym: w budżecie OPS	18	0	0	0
85216 - Zasiłki stałe	19	0	0	0
w tym: w budżecie OPS	20	0	0	0
85218 - Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie	21	1 787 959	2 094 019	2 510 436
w tym: w budżecie PCPR	22	1 787 959	2 094 019	2 510 436
85219 - Ośrodki Pomocy Społecznej	23	X	X	X
w tym: w budżecie OPS	24	X	X	X
85220 - Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	25	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	26	0	0	0
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	27	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	28	0	0	0
85230 - Pomoc w zakresie dożywiania	29	0	0	0
w tym: w budżecie OPS	30	0	0	0
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	31	25 855	19 076	23 136
w tym: w budżecie OPS / PCPR	32	25 855	19 076	23 136
W tym (z wiersza 31): Wydatki na pomoc dla cudzoziemców w celu integracji ze środowiskiem (cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą)	33	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	34	0	0	0
85232 - Centra Integracji Społecznej	35	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	36	0	0	0
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	37	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	38	0	0	0
85295 - Pozostała działalność	39	24 404	31 200	38 945
w tym: w budżecie OPS / PCPR	40	24 404	31 200	38 945
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ				
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	41	116 906	131 094	139 094
w tym: w budżecie OPS / PCPR	42	0	0	0
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	43	752 094	766 314	823 270
w tym: w budżecie dyspozycji OPS / PCPR	44	0	0	0
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	45	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	46	0	0	0
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	47	37 370	26 443	1 200
w tym: w budżecie OPS / PCPR	48	34 980	23 100	0
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA				
85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	49	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	50	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	51	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	52	0	0	0
855 - RODZINA				
85501 - Świadczenie wychowawcze	53	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	54	0	0	0
85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	55	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	56	0	0	0
85504 - Wspieranie rodziny	57	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	58	0	0	0
85516 - Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	59	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	60	0	0	0
85516 - Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	61	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	62	0	0	0
85516 - Dzienni opiekunowie	63	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	64	0	0	0
85508 - Rodziny zastępcze	65	5 115 867	5 569 565	6 384 294
w tym: w budżecie OPS / PCPR	66	4 619 981	4 988 624	5 884 294
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	67	2 418 888	2 952 106	3 075 443
w tym: w budżecie OPS / PCPR	68	138 493	185 440	305 443
85513 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	69	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	70	0	0	0
85514 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby przebywające na urlopie wychowawczym, za osoby zatrudnione jako nianie oraz za osoby sprawujące osobistą opiekę nad dzieckiem	71	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	72	0	0	0
85578 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	73	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	74	0	0	0

8. Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej nie była realizowana w roku 2023 r.

9. Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia

W roku 2023 w ramach współpracy z Oddziałem Mazowieckim Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Warszawie rozpoczęto realizację 3-letniego projektu pn. „Realizacja programów profilaktycznych i specjalistycznych mających na celu ochronę dziecka i wzmocnienie

rodziny, a także wzrost kompetencji rodziców i opiekunów dzieci zagrożonych dysfunkcją w zakresie funkcji rodzicielskich, w tym także skierowanych do rodzin zastępczych” ze środków Zarządu Województwa Mazowieckiego w ramach programu „Zlecenie realizacji programów profilaktycznych i specjalistycznych mających na celu ochronę dziecka i wzmocnienie rodziny, a także wzrost kompetencji rodziców i opiekunów dzieci zagrożonych dysfunkcją w zakresie funkcji rodzicielskich, w tym także skierowanych do rodzin zastępczych”.

W ramach ww. działań rodziny zastępcze spokrewnione uczestniczyły w kilkudniowym wyjeździe do Krościenka nad Dunajcem, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej i opiekunowie zastępczy uczestniczyli w szkoleniach im dedykowanych, dotyczących współpracy i komunikacji. Ponadto odbyły się indywidualne wizyty i konsultacje specjalistyczne u psychologów, psychotraumatologa i psychiatry dziecięcego. Realizacja projektu będzie kontynuowana w roku 2024 i 2025.

Kontynuowaliśmy współpracę z Fundacją Robinson Crusoe, młodzież usamodzielniająca się odbywała staże, przygotowujące do zawodu. Jedna osoba uczestniczyła w programie „Future Makers”, w którym dzięki wolontariuszom, mogła prowadzić konwersacje w języku angielskim, doskonaląc tym samym swoje umiejętności w tym zakresie.

Od dnia 24 lutego 2022 r. podjęto współpracę z Przedsiębiorstwem Społecznym Fundacją Ternopilską. Przedmiotem działalności Przedsiębiorstwa Społecznego Fundacja Ternopilka jest bezpłatne oraz częściowo odpłatne nadawanie wyspecjalizowanych i kompleksowych usług doradczych dla cudzoziemców przybywających do Polski i pragnących zalegalizować i uporządkować swój pobyt i pracę na terenie kraju. Podstawowa usługa, to Pełnomocnik Cudzoziemca, który kompleksowo zajmuje się sprawą klienta od początku aż do pozytywnego zakończenia. Odbiorcami usług są również pracodawcy zatrudniający lub chcący zatrudnić cudzoziemców. Częściowo odpłatne usługi to administracyjna usługa uzyskania zezwolenia na pobyt i pracę, zezwolenia na pobyt, prowadzenie sprawy odwoławczej w II instancji w razie odmownej decyzji na pobyt cudzoziemca. Bezpłatne usługi Fundacji to – cykliczne (raz na dwa tygodnie) spotkania grupy psychologicznej dla społeczności ukraińskiej w Żyrardowie, cotygodniowe spotkania informacyjne społeczności ukraińskiej w Żyrardowie. Spotkania informacyjne odbywają się w celu poinformowania o przepisach ustawy o cudzoziemcach, ustawy o migrantach wojennych, prawa i obowiązki migrantów w świetle nowych i starych obowiązujących przepisów. Informacje dotyczą procedur w organach administracji publicznej, kompletowania dokumentów, sprawdzenia swoich spraw w zasobach cyfrowych i elektronicznych. Głównymi klientami Fundacji są osoby pochodzenia ukraińskiego, jednak jest ona otwarta na obywateli niektórych innych państwa którzy pragną uregulować swój pobyt i sytuację związaną z zatrudnieniem.

10. Wnioski końcowe

Ocena zasobów pomocy społecznej dla powiatu żyrardowskiego za 2023 rok została przygotowana na podstawie danych zebranych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie za pośrednictwem systemu Centralnej Aplikacji Statystycznej MRiPS. Dane z Oceny umożliwiają analizowanie i monitorowanie występowania problemów społecznych oraz planowanie działań aktywizujących jednostki samorządu terytorialnego w obszarze usług społecznych. Zawarte w niej informacje są materiałem pogłównym mającym ułatwić władzom powiatu podejmowanie decyzji związanych z planowaniem budżetu w zakresie polityki społecznej w kolejnym roku i stały się podstawą do sformułowania poniższych wniosków i rekomendacji:

- przyjęcie rozwiązań dotyczących wsparcia Domów Pomocy Społecznej, rosnący koszt utrzymania, problem z utrzymaniem kadry co skutkuje problemem w utrzymaniu wskaźnika zatrudnienia, potrzeba wzrostu płac dla kadry, pozyskanie środków na remonty,
- odrębną kwestią jest kwestia budynku zajmowanego przez Dom Pomocy Społecznej w Hamerni, gdzie wskazana jest budowa nowego obiektu na rzecz Domu Pomocy Społecznej,
- podjęcie działań w celu uruchomienia ośrodka dla matek z dziećmi i kobiet w ciąży,
- utworzenie ośrodka interwencji kryzysowej celem zapewnienia wsparcia osobom w trudnej sytuacji życiowej,
- poszukiwanie możliwości uruchomienia mieszkań chronionych dla osób z niepełnosprawnością,
- zwiększenie płac dla kadry pomocy społecznej zatrudnionej w sferze pomocy społecznej,
- utworzenie i pozyskanie środków na funkcjonowanie zespołu projektowego pozyskującego granty na działania w ramach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie,
- rozwój placówek dziennego wsparcia,

- integracja środowiska osób z niepełnosprawnością ze środowiskiem lokalnym poprzez organizację plenerowych imprez integracyjnych, festiwali czy przeglądów twórczości osób z niepełnosprawnością,
- dalsze promowanie rodzicielstwa zastępczego w celu zwiększenia liczby rodzin zastępczych, - wznowienie promocji/akcji edukacyjno-informacyjnej dot. rodzicielstwa zastępczego, mającej na celu „oswojenie” społeczności lokalnych oraz poznanie tematu pieczy zastępczej (m.in. dla pracowników szkół i przedszkoli),
- rozszerzenie działań skierowanych do wychowanków będących w procesie usamodzielnienia, zapewnienie rodzinom zawodowym szkoleń mających na celu podnoszenie ich kompetencji i umiejętności wychowawczych,
- stworzenie projektu wolontariackiego mającego na celu pomoc rodzinom zastępczym w różnych obszarach codziennego funkcjonowania,
- utworzenie rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego,
- pozyskanie kandydatów gotowych do pełnienia funkcji rodziny pomocowej,
- pozyskanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej,
- poszerzenie oferty wsparcia dla usamodzielniających się wychowanków,
- większa dostępność specjalistów z zakresu wsparcia rodziny i dziecka, które doświadczyło traumy, zaburzeń w zakresie więzi i przywiązania FAS/FASD
- kontynuowanie edukacji społeczności lokalnej, społeczeństwa nt. pieczy zastępczej,
- w ramach potrzeb Punktu Specjalistycznego Poradnictwa Rodzinnego niezbędne jest zatrudnienie psychologa i pozyskanie dodatkowych środków na rozwinięcie działalności i kontynuowanie programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych oraz psychologiczno-edukacyjnych dla sprawców przemocy domowej.

